54. СКУПШТИНА
СТАЛНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ГРАДОВА И ОПШТИНА
– Савеза градова и општина србије

ПРЕДЛОЗИ ДОКУМЕНАТА И ОДЛУКА ЗА УСВАЈАЊЕ И ДОНОШЕЊЕ

Електронска скупштина
16. новембар – 4. децембар 2026. године

СКГО

САДРЖАЈ

1. Записник 53. скупштине СКГО 3

2. Извештај о раду Сталне конференције градова и општина – Савеза градова и општина Србије за првих 9 месеци 2026. године 21

3. Извештај Надзорног одбора СКГО о материјално-финансијском пословању СКГО за 2025. годину и првих 8 месеци 2026. године са Предлогом одлуке 55

ТАЧКА 1.

ЗАПИСНИК
53. СКУПШТИНЕ СКГО

– ЗА УСВАЈАЊЕ –

У Београду је, 18. новембра 2025. године, одржана 53. редовна Скупштина Сталне конференције градова и општина – Савеза градова и општина Србије. Тема 53. скупштине, носила је назив „Две деценије сарадње Швајцарске Конфедерације и Сталне конференције градова и општина – Савеза градова и општина Србије (СКГО) у подршци развоју локалне самоуправе".

У складу са Статутом СКГО и Изборним правилима СКГО, на 53. скупштини СКГО одржани су и редовни избори за органе СКГО. Изборна комисија коју је формирало Председништво СКГО и бирачки одбор формиран од стране генералног секретара СКГО су били задужени за спровођење избора за органе СКГО.

Овлашћени делегати су на информативном пулту преузели гласачки материјал и приступили првом кругу гласања за чланове Председништва и чланове Надзорног одбора СКГО у просторији предвиђеној за гласање.

ПРВИ КРУГ ГЛАСАЊА ЗА ОРГАНЕ СКГО

У току првог круга гласања, одржан је пратећи догађај:

1) Сарадња СКГО и УНИЦЕФ са локалним самоуправама у подршци родитељству и развоју деце и учењу у раном детињству - уручивање донације играчака

Свечано отварање скупштине СКГО почело је изведбом хора Дечијег културног центра који је пред домаћим и страним гостима отпевао химну Републике Србије и Европске уније.

Након тога, се прво у име града домаћина учесницима 53. скупштине обратио Игор Јовановић, заменик председника Скупштине града Београда, а скуп су свечано отворили својим обраћањима Снежана Пауновић, министарка државне управе и локалне самоуправе у Влади Републике Србије (видео обраћање), Ан Лугон-Мулен, амбасадорка Швајцарске Конфедерације у Републици Србији и Андреас фон Бекерат, амбасадор и шеф Делегације Европске уније у Републици Србији. После уводних обраћања, уследио је део Скупштине који је отпочео пројекцијом филма о резултатима СКГО у 2025. години, а након тога, у складу са Дневним редом, председавајући је присутне упознао са кључним резултатима СКГО у 2025. години. (Прилог 1)

****

ДИСКУСИЈА: „Разговор поводом 20 година сарадње Швајцарске Конфедерације и СКГО у подршци развоју локалне самоуправе"

Модератор програмског дела Скупштине био је Жељко Крнетић, СКГО.

Пре почетка разгвора, **Милена Војиновић**, менаџерка пројекта „Партнерство за добру локалну самоуправу" је представила сарадњу Швајцарске Конфедерације и СКГО уз посебан фокус на резултате двадесетогодишње сарадње Швајцарске Конфедерације и Сталне конференције градова и општина на подршци развоју локалне самоуправе у Србији. Сарадња, која траје од 2005. године, обухватила је девет пројеката укупне вредности око 17 милиона евра, усмерених на јачање учешћа грађана, унапређење правног и институционалног оквира локалне самоуправе, развој доброг управљања, побољшање пословног окружења и јачање капацитета СКГО и њених чланица. Истакнуто је да је у почетној фази сарадње подршка је била усмерена на јачање учешћа грађана у одлучивању на локалном нивоу. Унапређен је правни оквир за грађанску партиципацију, развијени су институционални механизми за укључивање грађана, а у шест пилот градова и општина спроведено је 60 партиципативних активности. Више од 10.000 грађана учествовало је у одређивању локалних приоритета, док су кроз 43 микропројекта подржане иницијативе у областима омладине, заштите животне средине и туризма. Затим, у наредним фазама сарадња је обухватила системске реформе локалне самоуправе, унапређење њеног финансирања и проширење надлежности градова и општина. СКГО је учествовала у припреми или унапређењу бројних закона и националних политика, међу којима су прописи о локалној самоуправи, локалним изборима, општем управном поступку, запосленима у АП и ЈЛС,

комуналним делатностима и планирању и изградњи. Израђени су модели локалних аката, модели 188 административних поступака, методологије за међуопштинску сарадњу и контролне листе за локалне инспекције. Подршка је допринела и унапређењу пословног окружења и доброг управљања. У 16 локалних самоуправа унапређено је или укинуто око 1.300 административних поступака, чиме су за привреду остварене процењене годишње уштеде од 21,8 милиона евра. Успостављени су механизми за примену начела доброг управљања, електронске писарнице, јединствена управна места и Регистар административних поступака. Подршка је обухватила и унапређење транспарентности, партиципације, административне ефикасности, одговорности и спречавања корупције.

Посебан резултат сарадње представља институционално јачање СКГО. Развијене су мреже стручњака, сервис Е-питање, база питања и одговора, Правне новости, часопис *Полис* и портал за праћење извора финансирања локалних пројеката.

Такође, истакнуто је и да је кроз реализоване пројекте подржано 170 градова, општина и градских општина, као и да је СКГО учествовала у изради 60 закона и националних политика. Организовано је 600 обука и радионица, на којима је учествовало око 18.000 представника локалних самоуправа, успостављено је 27 стручних мрежа са око 4.500 чланова, одговорено је на приближно 2.300 питања чланства и објављено 50 стручних приручника. Према представљеним подацима, подршка је допринела остваривању приближно 100 милиона евра уштеда или нових прихода у буџетима јединица локалне самоуправе.

Посебно су истакнути доприноси унапређењу грађанског учешћа, реформи система локалне самоуправе и њеног финансирања, поједностављивању административних поступака, развоју међуопштинске сарадње, успостављању електронских услуга и примени начела доброг управљања. Сарадња је допринела и позиционирању СКГО као националног центра стручности за локалну самоуправу и поузданог партнера државних органа и јединица локалне самоуправе.

Најављено је да се сарадња наставља кроз програм „Партнерство за добру локалну самоуправу", који је усмерен на стратешки развој локалне самоуправе, унапређење примене начела доброг управљања и побољшање квалитета и доступности локалних услуга.

Након представљања резултата двадесетогодишње сарадње Швајцарске Конфедерације и Сталне конференције градова и општина на подршци развоју локалне самоуправе у Србији уследио је разговор са актерима сарадње:

Рахел ФИШЕР, шеф Одељења за демократско управљање, Амбасада Швајцарске
Петар ВАСИЛЕВ, национални руководилац пројекта, Амбасада Швајцарске
Иван МИЛИВОЈЕВИЋ, заменик генерална секретара СКГО за услуге чланству
Милена ВОЈИНОВИЋ, менаџерка пројекта „Партнерство за добру локалну самоуправу"

(Прилог 2)

****

Након завршеног разговора поводом 20 година сарадње Швајцарске Конфедерације и СКГО у подршци развоју локалне самоуправе, настављен је рад Скупштине у пленарном делу и модератори су обавестили присутне да следи усвајање важних докумената и одлука СКГО које према Статуту СКГО, усваја Скупштина.

РАДНИ ДЕО СКУПШТИНЕ

Председавајући је поздравио присутне чланове Скупштине и на почетку истакао да с обзиром да је Предлог програма са дневним редом 53. скупштине био објављен на сајту СКГО и да није било примедби на наведени предлог, предлаже да се као такав усвоји и настави са радом. Како није било предлога за измене и допуне Дневног реда, председавајући је констатовао да је Скупштина једногласно усвојила Програм и Дневни ред 53. скупштине.

Председавајући је истакао да скупштини присуствује 87 чланова градова, општина и градских општина и констатовао да постоји кворум за рад и одлучивање.

Након констатовања кворума за рад и одлучивање, председавајући је истакао да предстоји усвајање докумената и одлука Скупштине СКГО, као и да је поједина документа претходно разматрао Надзорни одбор СКГО на Четвртој седници одржаној 28. октобра ове године. Такође, сви документи су достављени и део су материјала за ову Скупштину.

Изабрано је радно председништво, које су чинили: председник СКГО Горан Цветановић, генерални секретар СКГО Никола Тарбук и секретар Председништва СКГО Маја Стојановић Керић.

Предлози докумената и одлука 53. скупштине:

Тачка 1. Записник 52. скупштине СКГО

Имајући у виду да је записник 52. скупштине верификовало Председништво СКГО, на својој седници одржаној 4. марта ове године, Скупштина није имала примедби и једногласно је усвојила Записник 52. скупштине СКГО.

Тачка 2. Годишњи извештај о раду СКГО за девет месеци 2025. године

Председавајући је подсетио чланове да су као материјал добили детаљан Извештај о раду Сталне конференције градова и општина са прегледом активности које је СКГО спровела током девет месеци 2025. године. С обзиром на то да је емитован филм о резултатима СКГО у 2025. години, и да су присутни кроз излагање г. Цветановића упознати са кључним резултатима Сталне конференције у овој години и плановима за 2026. годину, истакао је становиште да нема потребе за понављањем.

Како није било потребе за посебним образлагањем Извештаја, Скупштина је једногласно усвојила Извештај о раду СКГО за девет месеци 2025. године.

Тачка 3. Извештај Надзорног одбора о материјално-финансијском пословању СКГО за 2024. годину и првих 9 месеци 2025. године са Предлогом одлуке

У материјалу за Скупштину достављен је Извештај Надзорног одбора СКГО о материјално-финансијском пословању за 2024. годину и првих 9 месеци 2025. године са Предлогом одлуке и председавајући је том приликом подсетио да је седница Надзорног одбора одржана 28. октобра ове године.

Како није било примедби на наведени извештај, Скупштина је донела Одлуку којом:

- ПРИХВАТА Извештај Надзорног одбора СКГО о материјално-финансијском пословању за 2024. годину који је усвојен одлуком Председништва СКГО о финансијском извештају СКГО за 2024. годину и распореду вишка прихода
- УСВАЈА Извештај Надзорног одбора о материјално-финансијском пословању СКГО за првих девет месеци 2025. године, и
- ОВЛАШЋУЈЕ Председништво СКГО, да у складу са својим статутарним правима и обавезама, разматра и усвоји годишњи извештај за 2025. годину и Финансијски план за 2026. годину.

Тачка 4. <u>Одлука о усвајању Стратешког плана СКГО за период 2026-2030. године</u>

У материјалу за Скупштину достављен је предлог Одлуке о усвајању Стратешког плана за период 2026-2030. године, као и сам предлог текста Стратешког плана.

Председавајући је истакао да је Стратешки план СКГО за период 2026-2030. године резултат рада Радне групе Стручне службе СКГО која је формирана Одлуком Председништва о покретању поступка израде и доношења новог Стратешког плана СКГО. У изради новог стратешког документа учествовало је и чланство СКГО преко одбора и мрежа, тако да је цео процес био транспарентан и партиципативан. Први израђени Нацрт стратешког документа био је стављен на јавну расправу целокупном чланству током септембра, а затим је Председништво на својој електронској седници одржаној у периоду од 29. до 31. октобра утврдило Предлог Одлуке о усвајању стратешког документа која је сада и предмет доношења.

Како није било примедби на предлог Одлуке и предлог текста Стратешког плана, Скупштина је једногласно донела Одлуку о усвајању Стратешког плана СКГО за период 2026-2030. године.

Тачка 5. <u>Одлука о именовању генералног секретара СКГО</u>

Као материјал за Скупштину и за разматрање достављен је образложени предлог за именовање генералног секретара СКГО који је утврдило Председништво СКГО на својој 7. седници, одржаној 5. септембра ове године. Имајући у виду резултате рада постигнуте не само у овој години, него и у претходном периоду, као и потребу очувања континуитета и доброг функционисања СКГО, предложено је да се за генералног секретара именује Никола Тарбук, садашњи генерални секретар СКГО.

Како је истакао председавајући, предложени кандидат бави се питањима локалне самоуправе преко 22 године од чега 20 година кроз рад у СКГО, током којих је обављао је више одговорних функција у нашој организацији. У периоду од 2008. до 2017. био је помоћник генералног секретара СКГО за заступање, а од 2018. је заменик генералног секретара за заступање интереса чланства, а у претходне четири године генерални секретар СКГО. Такође, 15 година је обављао одговорности менаџера пројеката СКГО, од чега скоро 12 година функцију менаџера најважнијег пројекта за институционални развој СКГО који је финансирала Швајцарска Влада. Својим залагањем и преданошћу остваривању циљева СКГО, Никола Тарбук представља и заступа интересе локалне самоуправе у бројним радним и саветодавним телима за израду националних прописа и јавних политика (као што су: Савет за стручно усавршавање запослених у ЈЛС, Републички штаб за ванредне ситуације, Савет за реформу јавне управе и др.) и другим процесима у којима се креирао правни и финансијски оквир за рад локалне самоуправе. У претходне четири године током којих је Никола Тарбук обављао дужност генералног секретара СКГО, тим Стручне службе СКГО додатно унапредио обим подршке чланицама организације и остварио значајне резултате, који су веома позитивно оцењени од стране чланства и партнера наше организације. У питању је особа од интегритета и знања, која ужива поверење својих колегиница и колега и бројних чланица наше организације, која одлично познаје локалну самоуправу у Србији, визију и мисију националне асоцијације локалних власти и процесе оперативног управљања радом организације и оно што она треба да ради на даљем јачању и унапређењу локалне самоуправе.

У дискусији која је уследила, како се нико није јавио за реч и како није било примедби на предложену одлуку, Скупштина СКГО је једногласно донела Одлуку о именовању Николе Тарбука за генералног секретара СКГО за наредни четворогодишњи мандат.

Председавајући је у име радног Председништва и у своје лично име честитао г. Тарбуку на именовању за генералног секретара СКГО и пожелео му пуно успеха у даљем раду, уз веру да ће наша организација у наредном периоду имати још боље резултате у процесу јачања и унапређења локалне самоуправе.

ОБРАЋАЊЕ НИКОЛЕ ТАРБУКА: Г. Никола Тарбук се најпре захвалио члановима Скупштине на указаном поверењу, али и члановима Председништва који су утврдили наведени предлог и подсетио да СКГО чине људи, сви запослени у Стручној служби СКГО и локалне самоуправе. Истакао је да ће Стручна служба СКГО наставити свој рад да у потпуности буде на услузи локалним самоуправама и да је децентрализација једини одговор за развој земље, као и да ће се борба наставити да децентрализација буде успешна, али и функционална, јер није довољно само се изборити за нове надлежности, него је важно и да оне функционишу.

Како није било додатних питања и предлога за расправу, председавајући је закључио рад Скупштине у овом делу и још једном се захвалио свим делегатима за присуство и учешће у радном делу Скупштине.

****

ПРОГЛАШЕЊЕ РЕЗУЛТАТА ПРВОГ КРУГА ГЛАСАЊА ЗА ОРГАНЕ СКГО

Након завршеног радног дела Скупштине, председница Изборне комисије саопштила је резултате првог круга гласања за чланове Председништва СКГО и чланове Надзорног одбора СКГО.

Новоизабрани чланови Председништва СКГО су: Зрењанин, Инђија, Сремски Карловци, Бела Црква, Ужице, Врњачка Бања, Рашка, Чајетина, Врање, Петровац на Млави, Куршумлија, Бабушница, Вождовац – Београд и Стари град – Београд.

Новоизабрани чланови Надзорног одбора СКГО су: Ћуприја, Осечина, Богатић, Мали Зворник и Пантелеј – Ниш.

Након саопштених резултата гласања, модераторка скупа је позвала лица овлашћена за гласање да приступе другом кругу гласања за председника СКГО, председника Надзорног одбора СКГО председнике ресорних Одбора СКГО.

****

ДРУГИ КРУГ ГЛАСАЊА ЗА ОРГАНЕ СКГО

****

Током другог круга гласања, за учеснике и госте Скупштине уприличена је свечана додела захвалница градовима и општинама за спровођење пакета подршке у оквиру пројекта „Унапређење примене принципа доброг управљања у локалним самоуправама" и свечано потписивање споразума о спровођењу пакета подршке за унапређење доступности и ефикасности пружања услуга за рањиве категорије становништва – успостављање јединствених управних места у оквиру пројекта „Партнерство за добру локалну самоуправу" и у области управљања људским ресурсима у оквиру пројекта *„ЕУ за управљање људским ресурсима – фаза 3".*

****

ПРОГЛАШЕЊЕ РЕЗУЛТАТА ДРУГОГ КРУГА ГЛАСАЊА

Након завршене свечане доделе захвалница и потписивања споразума о спровођењу пакета подршке градовима и општинама, председница Изборне комисије саопштила је резултате другог круга гласања.

За председнике одбора изабрани су: Мионица – председник одбора за системска питања и управу, Аранђеловац – председник одбора за финансије и јавну имовину, Жагубица – председник одбора за економски развој, Власотинце – председник одбора за урбанизам, становање изградњу, Крушевац – председник одбора за комуналне делатности и енергетику, Бајина Башта – председник одбора за животну средину и ванредне ситуације, Сокобања – председник одбора за здравље и социјалну политику и Деспотовац – председник одбора за образовање, културу, омладину и спорт.

Надзорним одбором СКГО председаваће градска општина Пантелеј, док ће у наредном двогодишњем периоду председник СКГО бити град Лесковац.

****

ОБРАЋАЊЕ ИЗАБРАНОГ ПРЕДСЕДНИКА СКГО

Поново изабрани председник СКГО, др сци. мед. Горан Цветановић, се најпре захвалио колегама и пријатељима на указаном поверењу што су град Лесковац изабрали за председника Сталне конференције градова и општина – Савеза градова и општина Србије. Нагласио је да то није част само за град Лесковац и њега лично, већ и велика одговорност према свим локалним самоуправама и организацији која више од седам деценија окупља све локалне самоуправе у нашој земљи. У свом обраћању, изабрани председник СКГО др сци. мед. Горан Цветановић је посебно истакао да је данас осим председника СКГО, изабран и нов састав СКГО као и генерални секретар СКГО, што је прилика да се заједно настави са радом са новом енергијом, али на темељима континуитета, стабилности и заједништва који СКГО чине јединственом. СКГО је током претходних година доказала да уме да спаја различите гласове у један снажан глас локалних власти, глас који се чује у дијалогу са Владом али и у разговору са међународним партнерима, и који доносе конкретне резултате на терену. У наредном периоду биће настављен рад у том правцу и духу, а кључни приоритети су јасни и усмерени на развој градова и општина, на јачање финансијске стабилности локалне власти, на унапређење квалитета постојећих и развој нових локалних услуга, на примену децентрализације и реформи система локалне самоуправе, унапређења примене принципа добре управе и добре праксе на локалном нивоу, а све у циљу квалитетнијег и бољег живота наших грађана. СКГО ће остати место дијалога, знања и солидарности међу локалним властима, али и поуздан партнер државним институцијама и међународним пријатељима, а снажна локална самоуправа увек била и биће темељ наше државе Србије – поручио је г. Цветановић.

Са обраћањем председника СКГО, завршена је 53. скупштина СКГО.

****

Саставни део овог записника су и прилози, како следи:

Прилог 1 – Уводна обраћања и обраћање председника СКГО: Представљање рада СКГО у 2025. години
Прилог 2 – Извештај са дискусије: „Разговор поводом 20 година сарадње Швајцарске Конфедерације и СКГО у подршци развоју локалне самоуправе"
Прилог 3 – Извештај са свечане доделе захвалница градовима и општинама за спровођење пакета подршке и потписивања споразума о спровођењу пакета подршке.

Прилог 1.

УВОДНА ОБРАЋАЊА ВИСОКИХ ЗВАНИЧНИКА И ОБРАЋАЊЕ ПРЕДСЕДНИКА СКГО: ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАДА СКГО У 2025. ГОДИНИ

Скупштину је у име града домаћина отворио **Игор ЈОВАНОВИЋ**, заменик председника Скупштине Града Београда и поздравио присутне представнике градова и општина, министарстава, дипломатског кора и партнерских организација, истакавши да је престоница један од оснивача СКГО.

„Говорим пред људима који су свакодневно на првој линији контакта са грађанима и који најбоље знају да се друштво и држава најбоље граде на локалу, у нашим општинама и градовима. Говорим о темама које нису само стручне и техничке, већ о ономе што је срце сваке стабилне и демократске државе, о локалној самоуправи, као темељу јавне управе, као основи модерног развоја и највидљивијем лицу државе за сваког грађанина", рекао је он, додавши да се у градовима и општинама одвија свакодневница грађана.

Јовановић је нагласио да грађани јасно препознају да ли се одлуке доносе у њиховом интересу, због чега је од кључне важности да локалне самоуправе имају довољно надлежности и средстава, али и политичку тежину, да одлуке не буду само техничке, већ развојне, храбре и дугорочне.

„Београд то најбоље зна, јер је град који свакодневно показује колико је снажна локална политика важна за читаву државу, али и зна да његова снага није у томе што је највећи, већ што је део мреже свих наших градова и општина, партнер свих вас и део заједничког система који мора да функционише као целина ако желимо да Србија напредује. У томе и лежи разлог зашто је СКГО незаменљив партнер", изјавио је Јовановић.

Истакао је да је, захваљујући дугогодишњем раду, СКГО постао стуб модерне, одговорне и отворене локалне управе у Србији, место где се размењују искуства, учи и граде стандарди. Истакао је и дугогодишње партнерство са Владом Швајцарске која, како је навео, „доследно подржава развој локалних самоуправа у Србији, а та подршка била је усмерена на подизање капацитета, ефикасност услуга, унапређење администрације и јачање локалне демократије".

„Ова сарадња показала је да када локалне самоуправе имају поузданог партнера, стабилну подршку и јасну визију, могу да изграде професионалне и модерне институције које директно унапређују живот грађана. Данас пред нама стоје два велика изазова, али и две огромне шансе: Прва, уједно и највећа шанса, јесте укључивање грађана у процес одлучивања, да људи могу да учествују у планирању буџета, у јавним расправама, у предлагању решења и у праћењу трошења новца. Други изазов је равномерни развој свих делова Србије. Сви заједно морамо радити на смањењу разлика између већих и мањих, богатијих и сиромашнијих, урбаних и руралних средина. СКГО има кључну улогу да снажније повезује, преноси знање, да помаже мањим општинама да примене добре праксе које већ постоје у већим срединама", казао је Јовановић, који је окупљенима пожелео успешан рад, добар дијалог, и још боље одлуке које доносе.

Министарка државне управе и локалне самоуправе **Снежана ПАУНОВИЋ**, учесницима скупа обратила се видео поруком, изразила жаљење што није у могућности да присуствује на догађају, пожелела успешан рад и изразила наду ће са Скупштине бити пласиране заједничке идеје за рад и реализацију у перспективи.

„Јединице локалне самоуправе први су сусрет грађана и државе, и врло је важно унапредити квалитет њиховог рада. У томе делу, имамо једно партнерство које траје дуго година, и које за резултат има унапређење, из дана у дан. Изазови су пред нама, сигурна сам да можемо да

урадимо више, као што сам сигурна да постоји воља са обе стране. Пројекти на којима сарађујемо и који су заједнички ће се наставити, али остаје нам обавеза да осмислимо неке нове, да помогнемо локалним председницима скупштина, председницима, градоначелницима да својим грађанима изађу у сусрет на најбољи могући начин", рекла је Пауновић.

Како је навела, најважније од свега је имати едуковане кадрове, уз опаску да постоји свест о томе да локална самоуправа и државна управа нису конкурентне на тржишту рада. Додала је да ће статус запослених морати да се унапређује, кроз шта ће се даље унапредити однос према грађанима који од њих очекују решење проблема.

„Министарство за државну управу и локалну самоуправу ће урадити много више од онога што се од нас очекује. У том контексту, имамо предложене измене закона који се тичу државних службеника и њихових плата који ће се брзо наћи пред Скупштином Србије. Али и једну важну тему, па ће у процедури бити и закон о дигитализацији матичних књига, што је искорак за јединице локалне самоуправе. Имплементација неће трајати кратко, али ће она донети доступнију управу грађанима. У 2026. години ћемо се бавити унапређењем Закона о локалној самоуправи, и у том контексту очекујемо помоћ СКГО, а све идеје су добродошле. Радујем се будућем сусрету и верујем у нашу сарадњу", поручила је министарка.

Ан Лугон МУЛЕН, амбасадорка Швајцарске Конфедерацију у Србији је навела да је импресионирана чињеницом да се Скупштина одржава 53. пут, и да се ове године обележава 20 година партнерства СКГО са Швајцарском, током којих су се градиле снажније, одговорније и демократичније локалне самоуправе широм Србије.

„Наша сарадња се заснива на заједничким вредностима, како унапредити ефикасност локалних самоуправа, транспарентне и поуздане процедуре, како их испоручити, и како да грађани учествују у политичком животу заједнице. За Швајцарску ти принципи нису само у основи владавине права, они су начин живота, онако како је и наша земља изграђена кроз векове. Поносни смо што смо део СКГО, партнер који дели исте вредности. Кроз последње две деценије, моја земља и њене организације уложиле су близу 17 милиона евра, како би омогућили организацији да расте, да јача и буде уважен и независан глас локалних самоуправа", навела је амбасадорка.

Како је рекла, заједно и са другим партнерима постигнути су одлични резултати, међу којима су јачање децентрализације кроз законски оквир, пре свега када је реч о Закону о референдуму и грађанским иницијативама, Закону о локалној самоуправи, регулаторним реформама, регистровању 700 локалних процедура чинећи их једноставнијим и јаснијим, пре свега за привредне субјекте. Додала је да су 44 пакета обезбеђена када је реч о бољим буџетским процедурама, буџетској агенди, антикорупцијским алатима, ефикасности администрације и стандардизације локалних административних процедура, као и системској изградњи капацитета локалних самоуправа.

„Ово су евидентно велики успеси, али остаје нам још изазова, што знате боље од мене. Они ће нас држати ангажоване у блиској будућности. Прво, то је социјални уговор између грађана и локалних власти који мора да постоји и убудуће, и то је нешто што се ради и у мојој земљи. Друго, иако постоји видљив економски развој у земљи, диспаритет између региона у Србији и даље је велики. Швајцарска има добар, једнак систем кроз регионе, и сигурна сам да у томе можемо асистирати и помоћи да се тај диспаритет смањи пажљивим јавним финансијама. Коначно, преношење трансфера на локални ниво и даље није нешто што је предвидиво, и то чини многе ствари тежим за вас који представљате локане власти, да планирате средњорочно и дугорочно", поручила је амбасадорка.

Мулен је истакла и важност локалних самоуправа, рекавши да су оне данас важније него икада, и да су оне лице локалних администрација које грађани виде свакога дана.

„Зато Швајцарска остаје посвећена овој области, а локалне власти ће остати централна тема и убудуће, као што је наш недавно одобрен програм за период 2026-2029., који ће помоћи Србији на њеном европском путу, због чега ми је драго што су представници ЕУ присутни када је реч о овој важној теми. Моје дивљење иде вама градоначелницима и локалним представницима на вашем учешћу и ангажману како би се очекивања грађана испунила. Знам да имате проблеме, да се суочавате са ограниченим средствима, тако да су ваши напори заиста велики како би читава земља наставила да расте", навела је амбасадорка Швајцарске у Србији, која се захвалила СКГО и људима који у њој раде на изузетно професионалан и посвећен начин и који су доказали да имају капацитете да граде мостове између локалних и националних власти, локалних власти и грађана, између традиције и иновације.

Андреас фон БЕКЕРАТ, шеф Делегације Европске уније у Србији се захвалио на традицији да се амбасадори ЕУ обраћају на овом скупу. То, како је рекао, у доброј мери рефлектује и потврђује колико је важна локална самоуправа и за ЕУ и за европски пут Србије.

„Важна је прилика јер окупља велики број локалних лидера на једном месту. Ви, као локални представници, сте ти од којих се очекује да испоруче очекивања грађана. Ви сте на првој линији јавне службе, део власти најближи дневном животу. Локално вођство је важно за развој Србије, за демократско управљање и за европске интеграције земље. Зато је ЕУ била, и наставиће да буде, ваш партнер у јачању локалне заједнице и испоруци бројних опипљивих побољшања и реформи зарад добробити грађана Србије", навео је амбасадор.

Како је додао, реформе су важне како би се земља приближила чланству у Европској унији. Оне, како је истакао, не треба да буду урађене зато што Брисел то тражи, већ зато што доносе корист грађанима Србије, и њихов дневни живот чине бољим. У протекле две деценије наша сарадња је ишла ка модернизовању јавне службе, инфраструктуре, заштити животне средине, и инклузији широм Србије. Заједно смо инвестирали у школе и вртиће. Унапредили смо системе за управљање отпадом, подржали дигиталну трансформацију, створили нове прилике за људе у градовима и селима.

„Реформа јавна администрација је још једна област партнерства која је витална. Модерна, транспарентна, ка грађанима оријентисана администрација и на локалном и на националном нивоу је кључна за изградњу поверења како би сви имали приступ квалитетним службама. ЕУ ће наставити да подржава ове реформе, помагати да администрација буде што ефикаснија, поуздана и одговорна према потребама грађана. Али, наш посао није само у вези са пројектима и програмима, већ и о слушању. Као амбасадор посвећен сам томе да чујем директно вас и грађана које представљате, да разумем ваше приоритете и изазове и, што је најважније, како вам ЕУ може помоћи на најефикаснији начин", навео је Фон Бекерат, који је рекао да се радује посети градовима и општинама у Србији, и да би из прве руке желео да види како изгледају резултати заједничког рада и где можемо бити бољи као партнери.

Фон Бекерат је истакао да ће инструменти ЕУ, као што су план раста, претприступна помоћ, програми прекограничне сарадње, иницијативе регионалног развоја, остати кључни алати за подржавање напора локалних самоуправа, и уз директно финансијско партнерство ЕУ са СКГО наставиће да буду водећа иницијатива која ће осигурати да конкретна ЕУ подршка стигне до свих локалних самоуправа. Нагласио је да ови механизми, поред финансијске подршке, представљају солидарност, партнерство и заједничку визију за бољу будућност.

„Захваљујући својој мрежи и експертизи, СКГО је током година постао наш водећи партнер у напорима да подржимо јачање локалних самоуправа. Хајде да изградимо ту будућност заједно,

са амбицијом, поверењем и отвореним дијалогом између локалних лидера, цивилног друштва, грађана и ЕУ", закључио је амбасадор.

***

Учесници скупа имали су прилику да погледају и филм о резултатима СКГО у 2025. години, након чега је **др. Горан ЦВЕТАНОВИЋ**, градоначелник Лесковца и председник СКГО представио резултате рада организације. Он је навео да је од самог оснивања до данас циљ био исти - заједничко решавање проблема градова и општина и заступање интереса грађана. Додао је и да је током више од седам деценија СКГО израсла у стабилну, утицајну и поштовану организацију која окупља све локалне самоуправе у Србији.

„Данас можемо са поносом да кажемо да је СКГО најважнији глас локалних власти у земљи, партнер свим државним институцијама, ЕУ, међународним организацијама, али пре свега градовима и општинама које чине срж ове организације. Текућа година била је садржајна и успешна за СКГО, а сваки од приказаних резултата је плод заједничког рада свих градова и општина, стручних служби и свих партнера. У протеклих девет месеци одржано је више од 70 стручних скупова, 23 акредитоване обуке које је похађало преко 3.500 учесника. Спровели смо 138 пакета подршке локалним самоуправама и то у кључним областима, 44 грант пројекта у 38 локалних самоуправа вредних више од три милиона евра", навео је Цветановић, додавши да ови резултати нису само бројке, већ докази да систем локалне самоуправе напредује, да градови и општине велики значај придају јавним пословима и СКГО остаје централно место сарадње, размене и заједничког развоја.

Цветановић каже да је у 2025. години СКГО наставила активно да учествује у припреми и спровођењу кључних реформи и разних докумената. Као партнер Министарства државне управе и локалне самоуправе била је део новог Програма за реформу система локалне самоуправе од 2026-2030. година, као и да СКГО активно учествује у припреми и настоји да пружи свој допринос у спровођењу практично свих актуелних јавних политика које се односе на локалне самоуправе.

„Ове године обележавамо и 20 година сарадње између Владе Швајцарске и СКГО, која је започела кроз пројекте који су први у Србији подржали учешће грађана у одлучивању на локалном нивоу. Тада је створена основа за јачање локалних самоуправа, а швајцарско искуство у децентрализацији и транспарентности је и наша мотивација да унапредимо наш систем локалне самоуправе. Из те сарадње развило се чврсто партнерство од пројектне до институционалне подршке, и данас стратешке сарадње, што је омогућило да СКГО постане једна од најснажнијих асоцијација локалних власти у региону", казао је Цветановић.

Навео је да СКГО уз помоћ Владе Швајцарске, али и других међународних партнера, непрекидно унапређује своје капацитете, знање и механизме за помоћ градовима и општинама, као и да је ово партнерство пример како се поверење, знање и заједничке вредности претварају у стварне промене које утичу на квалитет живота грађана.

„Док улазимо у нови петогодишњи стратешки циклус до 2030. године, визија остаје иста: да сваки град и општина буду место добре управе, доступних, квалитетних јавних услуга и активних локалних заједница и грађана. Наставићемо да се залажемо за развој локалне самоуправе, за децентрализацију и пуно укључивање Србије и наших локаних власти у ЕУ, а пре свега за јединствену, чврсту сарадњу локалних власти у оквиру наше организације. СКГО је заједница која повезује људе, градове, идеје и наше визије. Она је симбол сарадње и солидарности локалних власти у Србији", навео је Цветановић који се захвалио партнерима, донаторима, свим чланицама и запосленима у СКГО.

****

Прилог 2.

РАЗГОВОР ПОВОДОМ 20 ГОДИНА САРАДЊЕ ШВАЈЦАРСКЕ КОНФЕДЕРАЦИЈЕ И СКГО У ПОДРШЦИ РАЗВОЈУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Учесници:

- **Рахел ФИШЕР,** шеф Одељења за демократско управљање, Амбасада Швајцарске
- **Петар ВАСИЛЕВ,** национални руководилац пројекта, Амбасада Швајцарске
- **Иван МИЛИВОЈЕВИЋ**, заменик генералног секретара СКГО за услуге чланству
- **Милена ВОЈИНОВИЋ**, менаџерка пројекта „Партнерство за добру локалну самоуправу"

Вођени разговор одржан је поводом обележавања двадесет година сарадње СКГО и Владе Швајцарске на развоју локалне самоуправе у Србији. Учесници су се осврнули на почетак партнерства, резултате институционалне подршке, искуства стечена током реализације заједничких програма и приоритете за наредни период. Разговор је уследио након презентације пројеката које је СКГО реализовала уз подршку Владе Швајцарске.

Ток разговора и кључне поруке

Почетак сарадње и учешће грађана

Као почетна област сарадње издвојено је непосредно учешће грађана у одлучивању на локалном нивоу, што се ослањало на швајцарско искуство директне демократије, децентрализације и партиципативног управљања. Подршка је реализована од 2005. до 2010. године кроз два узастопна пројекта.

У првој фази анализиране су могућности за унапређење правног оквира, док су у наставку предлози СКГО делом уграђени у измене Закона о локалној самоуправи. Развијене су и почетне идеје за уређење референдума и народне иницијативе. У шест пилот локалних самоуправа, Лозници, Ваљеву, Крупњу, Осечини, Чоки и Сремским Карловцима, грађани су бирали приоритетне теме и пројекте у областима младих, екологије, туризма и културе.

Представници Амбасаде Швајцарске оценили су да је овај период показао да СКГО може да повеже локалне власти и грађане и да подстакне стварне промене у локалним заједницама. Поверење стечено кроз прве пројекте било је основа за прелазак на институционалну подршку СКГО. Како је рекао Петар Василев, социјални уговор између грађана и локалне власти је основ сваке одрживе демократије.

Институционална подршка СКГО

Институционална подршка, спровођена у три фазе од 2010. до 2022. године, омогућила је СКГО да развије функције заступања интереса чланица и пружања стручне подршке градовима и општинама. Као главне одлике овог модела сарадње наведени су флексибилност, ослоњеност на стварне потребе локалних самоуправа, повезивање различитих реформских процеса и системски приступ.

СКГО је кроз овај период ојачала механизме консултовања чланица, стручне мреже, саветодавну подршку, обуке, моделе аката, приручнике и друге услуге. Истовремено је унапређена њена способност да ставове локалних самоуправа заснива на подацима и преноси их националним органима, јер како је навела Милена Војиновић, за своје чланице, градове и општине, СКГО је прва адреса којој се обраћају.

Представници Швајцарске описали су СКГО као везу између централног и локалног нивоа која доприноси бољој примени прописа и бољем разумевању потреба локалних самоуправа при изради политика и закона.

Промене у систему локалне самоуправе

У разговору су као посебно важни резултати издвојени системске измене Закона о локалној самоуправи из 2018. године, унапређење правног оквира за међуопштинску сарадњу и доношење Програма за реформу система локалне самоуправе. Наглашено је и јачање административних,

финансијских и планских капацитета градова и општина, унапређење стандарда доброг управљања, враћање јавне имовине локалним самоуправама и повећање њихових сопствених прихода.

Подршка је обухватила примену нових прописа и политика у областима становања, јавне својине, програмског и родног буџетирања, стратешког планирања, управног поступка и инспекцијског надзора. У новијем периоду обухваћени су увођење електронске писарнице и примена оквира компетенција у управљању људским ресурсима.

Представници Швајцарске указали су да показатељи доброг управљања, транспарентности и задовољства грађана бележе напредак, али да је у последњих неколико година достигнут ниво чије превазилажење захтева додатни рад свих учесника. Као практични ефекти подршке поменути су краће чекање на поједине услуге, поједностављени административни поступци, шире могућности учешћа грађана и већи обим средстава којима локалне самоуправе самостално управљају. У прилог томе је и изјава Петра Василева који је указао да су систем локалне самоуправе и капацитети локалних администрација значајно напредовали кроз три фазе швајцарске институционалне сарадње са СКГО у периоду 2010–2022.

Искуства и научене лекције

Представници СКГО оценили су да подршка реформама даје најбоље резултате када је правовремена, заснована на стварним потребама, доступна свим локалним самоуправама и присутна у континуитету. Флексибилност институционалне подршке омогућила је СКГО да реагује на промене прописа и потреба са терена, а током епидемије ковида 19 и да у кратком року пређе на пружање подршке на даљину и обезбеди локалним самоуправама основну техничку опрему за онлајн састанке.
„*Научили смо да је за успех подршке реформама на локалном нивоу најважније да је подршка правовремена, утемељена на стварним потребама локалних самоуправа, доступна свим локалним самоуправама и континуирано присутна један дужи временски период*“ - рекао је Иван Миливојевић.

Са становишта швајцарског партнера, три искуства имају посебан значај: улога СКГО у повезивању централног и локалног нивоа, равноправно заступање различитих градова и општина и способност организације да у кратким роковима спроведе консултације са чланством. Електронске платформе, интерни форуми и стручне мреже омогућавају СКГО да у радне групе за израду прописа унесе податке о потребама, интересима и ограничењима локалних самоуправа.

Потребе за даљим унапређењем

Учесници су сагласно указали да реформа локалне самоуправе захтева континуитет. Као приоритетне области за наредни период наведени су даље усклађивање правног и институционалног оквира са европским стандардима, примена начела супсидијарности и добре управе и унапређење финансирања локалних самоуправа. Посебно је наглашена потреба за стабилнијим и предвидивијим приходима, уз одговарајуће финансирање сваке надлежности која се преноси или поверава локалном нивоу.

Даља подршка потребна је и за професионализацију локалних управа, управљање људским ресурсима, увођење стандарда квалитета, дигитализацију и развој електронске управе. У средишту реформе остају транспарентност, одговорност, учешће грађана и обнављање поверења између локалне власти и заједнице. Поменути су и развој међуопштинске сарадње, стратешко планирање, управљање инфраструктуром и јавном имовином и боље коришћење фондова и програма Европске уније.

„*У наредном периоду кључни фокус треба да буде на даљем усклађивању правног и институционалног оквира са европским стандардима и примени начела супсидијарности и добре управе*“, истакла је Милена Војиновић.

Правци даљег стратешког развоја

Представници СКГО представили су области обухваћене новим стратешким планом организације. Оне укључују реформу системских поставки локалне самоуправе, унапређење управљања људским ресурсима, доследнију примену начела доброг управљања, фискалну одрживост и финансијску аутономију, развојно планирање и одговорно коришћење јавних средстава.

Стратешки правци обухватају и подстицање локалног економског развоја, веће коришћење средстава ИПАРД, квалитетније и доступније услуге у друштвеним делатностима, социјалну инклузију, заштиту животне средине, прилагођавање климатским променама, одрживо урбано и просторно планирање, комуналне услуге и управљање енергијом.

Представница Амбасаде Швајцарске оценила је да се више приоритета Стратешког плана СКГО подудара са Програмом сарадње Швајцарске са Србијом за период 2026–2029. Као заједничке области издвојени су добро управљање, одговорност и транспарентност, учешће грађана, системске реформе локалне самоуправе, предвидивије финансирање и примена етичких стандарда у локалним управама.
„Сматрамо да приоритети утврђени овим планом одражавају стварне потребе и очекивања локалних самоуправа чланица" – истакла је Рахел Фишер.

Кључне поруке разговора

- Дугорочна и флексибилна подршка омогућила је да се појединачни пројекти повежу са системским реформама локалне самоуправе.
- СКГО је током сарадње ојачала улогу представника интереса градова и општина и пружаоца стручне подршке својим чланицама.
- Повезивање централног и локалног нивоа, консултације са чланством и равноправно заступање локалних самоуправа остају кључне функције СКГО.
- Даљи напредак зависи од јасне поделе надлежности, стабилног финансирања, професионалних капацитета локалних управа и веће одговорности према грађанима.
- Стратешки план СКГО и швајцарски Програм сарадње са Србијом за период 2026–2029. препознају више заједничких приоритета и представљају основ за наставак партнерства.

На крају разговора истакнуто је да поверење грађана у локалне институције захтева сталан рад, проверу резултата и отворен однос локалних власти према заједници. *„Поверење у локалне институције није нешто што се може узети здраво за готово; оно се мора проверавати, потврђивати и обнављати током времена*" *– поручила је Рахел Фишер.* Представница Амбасаде Швајцарске потврдила је спремност Швајцарске да остане партнер локалним самоуправама у Србији које спроводе позитивне промене и унапређују однос са грађанима. Представници СКГО захвалили су Влади Швајцарске на дугогодишњем поверењу и партнерству и изразили очекивање да ће сарадња бити настављена кроз нове заједничке резултате.

****

Прилог 3.

ИЗВЕШТАЈ СА СВЕЧАНЕ ДОДЕЛЕ ЗАХВАЛНИЦА И ПОТПИСИВАЊЕ СПОРАЗУМА О СПРОВОЂЕЊУ ПАКЕТА ПОДРШКЕ ГРАДОВИМА И ОПШТИНАМА

Током свечаног дела програма 53. скупштине Сталне конференције градова и општина (СКГО), одржане 18. новембра 2025. године у Београду, 15 локалних самоуправа добило је захвалнице за успешно спровођење пакета подршке, док су у оквиру два пројекта са 89 градова и општина потписани споразуми о спровођењу новог циклуса подршке.

Додела захвалница градовима и општинама за спровођење пакета подршке у оквиру пројекта *„Унапређење примене принципа доброг управљања у локалним самоуправама*"

Захвалнице је у оквиру пројекта „Унапређење примене принципа доброг управљања у локалним самоуправама" добило 15 локалних самоуправа и то у три области – Ариље, Велико Градиште, Косјерић, Темерин, Ћуприја за унапређење административне ефикасности и делотворности на локалном нивоу, Богатић, Бољевац, Куршумлија, Мионица, Пантелеј (Ниш) за унапређење грађанског учешћа и транспарентности на локалном нивоу и Врбас, Власотинце, Врњачка Бања, Лебане, Суботица за унапређење одговорности и спречавања корупције на локалном нивоу.

Захвалнице су уручили Горан Цветановић, председник СКГО и градоначелник Лесковца, Зоран Касаловић, државни секретар Министарства државне управе и локалне самоуправе, Ан Лугон-Мулен, амбасадорка Швајцарске Конфедерације у Србији и Марко Вујачић, шеф програма Канцеларије Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС) за Југоисточну Европу.

У свом обраћању, Марко Вујачић је истакао да УНОПС успешно сарађује са СКГО већ 15 година, паралелно са 20-годишњом сарадњом Швајцарске Конфедерације и СКГО. Он је навео да различити пројекти и активности имају заједнички циљ - унапређење одговорне, транспарентне и ефикасне локалне управе.

„Данас обележавамо важну активност на коју смо поносни, то је пружање пакета подршке општинама у оквиру програма ПРО - локално управљање за људе и природу, који реализује УНОПС уз подршку Швајцарске Конфедерације. Пакети подршке подразумевају израду 170 прописа, што значи ефикасније процедуре, квалитетније услуге и већу транспарентност", рекао је Вујачић и додао да пакет подршке има позитиван утицај на свакодневни живот грађана, док потребе и изазови локалних самоуправа и даље постоје.

Пројекат „Унапређење примене принципа доброг управљања у локалним самоуправама", део је програма „ПРО - Локално управљање за људе и природу", који заједнички спроводе агенције Уједињених нација у Србији - УНОПС, УНИЦЕФ, УНФПА и УНЕП, у сарадњи са Владом Републике Србије и уз финансијску подршку Владе Швајцарске.

Свечано потписивање споразума о спровођењу пакета подршке за унапређење доступности и ефикасности пружања услуга за рањиве категорије становништва – успостављање јединствених управних места у оквиру пројекта *„Партнерство за добру локалну самоуправу*"

На Скупштини СКГО обележен је и почетак спровођења пакета подршке за унапређење доступности и ефикасности пружања услуга за рањиве категорије становништва – успостављање јединствених управних места, у оквиру програма „Партнерство за добру локалну самоуправу", који подржава Влада Швајцарске. У наредном периоду подршку ће добити општине Алексинац, Босилеград, Варварин, Владимирци, Власотинце, Петровац на Млави, Прокупље, Рашка, Сврљиг и Сурдулица, као и градови Јагодина и Краљево.

На церемонији потписивања испред надлежних институција учествовали су Ан Лугон-Мулен, амбасадорка Швајцарске Конфедерације у Србији, Радован Арежина, в.д. помоћника министра државне управе и локалне самоуправе и Никола Тарбук, генерални секретар СКГО.

Амбасадорка Ан Лугон-Мулен истакла је да церемонија потписивања означава почетак испоручивања помоћи за рањиве групе у изабраним градовима и општинама.

„Ова иницијатива се не односи само на ефикасност администрација, већ и на побољшање приступа грађана услугама у остваривању њихових права. То је посебно важно за оне којима су јавни сервиси највише потребни и који се суочавају са административним препрекама у свакодневном животу и којима администрација често није јасна", рекла је Лугон-Мулен и додала да учешће општина у овом процесу показује њихову посвећеност унапређењу ефикасности, али и инклузивности локалних сервиса, како би сви грађани имали равноправан приступ потребним услугама. Она је нагласила да је циљ ове иницијативе да подржи локалне самоуправе у пружању квалитетнијих, транспарентнијих и доступнијих услуга за све становнике.

Свечано потписивање споразума о спровођењу пакета подршке у области управљања људским ресурсима у оквиру пројекта *„ЕУ за управљање људским ресурсима – фаза 3*"

Свечано су потписани и споразуми у области управљања људским ресурсима у оквиру Програма „ЕУ за управљање људским ресурсима у локалној самоуправи - фаза 3", који финансира Европска унија, а којим је обухваћено 77 градова и општина широм Србије. Споразуме су потписали представници локалних самоуправа, Зоран Касаловић, државни секретар Министарства државне управе и локалне самоуправе, Мауро ди Вероли, шеф Одељења за сарадњу Делегације Европске уније и Никола Тарбук, генерални секретар СКГО.

Државни секретар Зоран Касаловић објаснио је да пакети подршке представљају структуриран и методолошки оквир који локалним самоуправама пружа директну, практичну и свеобухватну помоћ.

„Њихова снага лежи у томе што омогућавају јасно дефинисан пут развоја - од утврђивања постојећег стања, преко унапређења нормативног и институционалног оквира, до примене процедура и инструмената заснованих на компетенцијама. Овај приступ доноси стандарде, мерљивост, квалитет и одрживост у систему управљања људским ресурсима. Пакети обухватају анализу постојећих аката, усклађивање прописа, јачање административних капацитета, израду планова рада, вођење кадровских евиденција, спровођење селекција и оцењивање запослених. Посебну вредност има увођење система мониторинга и евалуације, који локалним самоуправама омогућава праћење сопственог напретка и планирање даљег развоја", рекао је Касаловић и захвалио Европској унији на подршци.

Мауро ди Вероли, шеф Одељења за сарадњу Делегације ЕУ, нагласио је да је реч о трећој фази дугорочне подршке Европске уније развоју професионалног и одрживог система управљања људским ресурсима на локалном нивоу. Подсетио је да је сарадња са СКГО почела још 2016. године кроз партнерство са Саветом Европе и СКГО.

„Европска унија је кроз овај програм обезбедила више од 10 милиона евра како би се успоставио и имплементирао менаџмент људских ресурса унутар законског оквира", рекао је он и додао да су општине активни учесници интеграционог процеса у контексту приступања ЕУ. Идеја је, навео је ди Вероли, да запослени буду оснажени, обучени разним вештинама и мотивисани.

„Потписани пакет споразума није само алат, већ катализатор промена који омогућава имплементацију стратегија и континуирани професионални развој", рекао је он.

У оквиру Програма „ЕУ за управљање људским ресурсима у локалној самоуправи - фаза 3", подршку ће добити Александровац, Алексинац, Аранђеловац, Ариље, Бајина Башта, Баточина,

Бачки Петровац, Бела Паланка, Бела Црква, Београд, Беочин, Бечеј, Богатић, Бојник, Бујановац, Велико Градиште, Власотинце, Вождовац, Врњачка Бања, Гаџин Хан, Голубац, Жабаљ, Жабари, Житорађа, Зајечар, Зрењанин, Ивањица, Јагодина, Кањижа, Кикинда, Књажевац, Ковин, Костолац, Крагујевац, Крупањ, Куршумлија, Лазаревац, Лебане, Лесковац, Лозница, Љубовија, Медвеђа, Мерошина, Младеновац, Нова Варош, Нови Београд, Нови Пазар, Нови Сад, Палилула-Ниш, Пантелеј, Петровац на Млави, Пирот, Пландиште, Пожаревац, Пожега, Прибој, Пријепоље, Прокупље, Рашка, Сврљиг, Сјеница, Смедерево, Сомбор, Србобран, Сремски Карловци, Стари Град, Суботица, Сурдулица, Сурчин, Темерин, Топола, Тутин, Ћуприја, Ужице, Чачак, Шабац и Шид.

Записник водили:

Јелена Плочић ср.
саветница за анализу ефеката пројеката

др Новак Гајић ср.
саветник за систем локалне самоуправе

Маја Стојановић Керић ср.
секретар Председништва СКГО

Председник
Сталне конференције градова и општина-
- Савеза градова и општина Србије
др сци. мед. Горан Цветановић

ТАЧКА 2.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СТАЛНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ГРАДОВА И ОПШТИНА – САВЕЗА ГРАДОВА И ОПШТИНА СРБИЈЕ ЗА ПРВИХ 9 МЕСЕЦИ 2026. ГОДИНЕ

– ЗА УСВАЈАЊЕ –

Садржај

Ћириличне скраћенице ... 3
Латиничне / међународне скраћенице ... 4

ПРОГРАМСКИ ЦИЉ 1. РЕФОРМИСАН ПОЛОЖАЈ И УРЕЂЕЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ... 11
Планирани резултат 1.1.: Интензивирана реформа системских поставки локалне самоуправе ... 11
Планирани резултат 1.2.: Унапређена функција управљања људским ресурсима у локалној управи ... 12
Планирани резултат 1.3.: Унапређена примена начела доброг управљања у локалној самоуправи ... 13

ПРОГРАМСКИ ЦИЉ 2. УНАПРЕЂЕН СИСТЕМ ФИНАНСИРАЊА И ОДГОВОРНО УПРАВЉАЊЕ РАЗВОЈЕМ И ФИНАНСИЈАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ ... 15
Планирани резултат 2.1.: Унапређен систем финансирања у правцу фискалне одрживости и финансијске аутономије локалне самоуправе ... 15
Планирани резултат 2.2.: Унапређено планирање развоја и извршење локалног буџета ... 16
Планирани резултат 2.3.: Унапређење одговорног и транспарентног коришћења јавних средстава локалне самоуправе ... 17

ПРОГРАМСКИ ЦИЉ 3. УНАПРЕЂЕНО ПЛАНИРАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ЛОКАЛНИХ ПОЛИТИКА КОЈЕ ДОПРИНОСЕ ЕКОНОМСКОМ И СОЦИЈАЛНОМ РАЗВОЈУ ... 18
Планирани резултат 3.1.: Унапређени капацитети локалне самоуправе за подстицање економског развоја локалне заједнице ... 18
Планирани резултат 3.2.: Унапређено деловање ЈЛС у области пољопривреде и руралног развоја и у коришћењу средстава из програма ИПАРД ... 20
Планирани резултат 3.3.: Унапређени доступност, квалитет и ефикасност локалних политика и услуга у области здравља, социјалне заштите и социјалне инклузије ... 22
Планирани резултат 3.4.: Унапређено деловање локалне самоуправе у области образовања и подршке деци и омладини ... 24
Планирани резултат 3.5.: Развијене доступне, ефикасне и квалитетне локалне политике у области спорта и културе ... 24

ПРОГРАМСКИ ЦИЉ 4. УРБАНИ РАЗВОЈ ЗАСНОВАН НА ОДРЖИВОСТИ, УКЉУЧЕНОСТИ И ЈЕДНАКОСТИ, УСМЕРЕН НА ПРОСПЕРИТЕТ ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА И УГЉЕНИЧНУ НЕУТРАЛНОСТ ... 27
Планирани резултат 4.1.: Унапређено спровођење надлежности у области заштите животне средине, смањења ризика од катастрофа и адаптација на климатске промене ... 27
Планирани резултат 4.2.: Подршка транспарентном и одрживом урбаном и просторном планирању ... 29
Планирани резултат 4.3.: Развој система комуналних услуга и одрживог управљања енергијом ... 31

1. ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

Ћириличне скраћенице

- **АЛХем / ALHem** – Алтернатива за безбедније хемикалије
- **АП** – акциони план
- **ГО** – градска општина
- **ДБК** – директни буџетски корисник
- **ЕУ / EU** – Европска унија
- **ЗоБС** – Закон о буџетском систему
- **ЗоФЛС** – Закон о финансирању локалне самоуправе
- **ИАКС** – Интегрисани административни и контролни систем
- **ИБК** – индиректни буџетски корисник
- **ИЗЈЗ** – институт за јавно здравље
- **ИПА** – Инструмент за претприступну помоћ Европске уније
- **ИПАРД** – Инструмент претприступне помоћи за рурални развој
- **ЈИС ЛПА** – Јединствени информациони систем локалних пореских администрација
- **ЈКП** – јавно комунално предузеће
- **ЈЛС** – јединица локалне самоуправе
- **ЈУМ** – јединствено управно место
- **ЛЕР** – локални економски развој
- **ЛПА** – локална пореска администрација
- **ЛПИС** – систем за идентификацију земљишних парцела
- **ЛС** – локална самоуправа
- **МГСИ** – Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
- **МДУЛС** – Министарство државне управе и локалне самоуправе
- **МЕИ** – Министарство за европске интеграције
- **МПШВ** – Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
- **МФИН** – Министарство финансија
- **НАЈУ** – Национална академија за јавну управу
- **ОЦД** – организација цивилног друштва
- **П2П / P2P** – размена знања и искустава међу колегама, односно *peer-to-peer*
- **ПЛФ** – природни лековити фактор
- **ПОРИ** – породично оријентисане ране интервенције
- **ПОУМ** – план одрживе урбане мобилности
- **РГ** – радна група
- **РС** – Република Србија
- **РСЈП** – Републички секретаријат за јавне политике
- **СЗ** – социјална заштита
- **СЗО** – Светска здравствена организација
- **СКГО** – Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије
- **СП** – стратешки план
- **СПИРИ** – Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање
- **СРЈУ** – Стратегија реформе јавне управе
- **УАП** – Управа за аграрна плаћања
- **УЉР** – управљање људским ресурсима
- **ФУК** – финансијско управљање и контрола
- **ХМП** – хитна медицинска помоћ
- **ЦИС** – Централни информациони систем
- **ЦЈХ** – Централна јединица за хармонизацију

Латиничне / међународне скраћенице

- **CEMR** – Савет европских општина и региона, *Council of European Municipalities and Regions*
- **CIVINET** – мрежа градова и других актера посвећена одрживој урбаној мобилности
- **EECA** – Источна Европа и Централна Азија, *Eastern Europe and Central Asia*
- **EGCT** – Европска групација за територијалну сарадњу, *European Grouping of Territorial Cooperation*
- **FAO** – Организација Уједињених нација за храну и пољопривреду
- **GIZ** – Немачка организација за међународну сарадњу
- **GREEN-PROC SRB** – назив иницијативе за унапређење примене зелених јавних набавки у Србији
- **GSA** – геопросторна апликација за подношење јединственог захтева за подстицаје
- **KfW** – Немачка развојна банка
- **LIFE** – програм Европске уније за животну средину и климатску акцију
- **LORAI** – Локална опсерваторија за праћење спровођења Реформских агенди на Западном Балкану
- **NALAS** – Мрежа асоцијација локалних власти југоисточне Европе
- **OECD** – Организација за економску сарадњу и развој
- **PANON EGCT** – назив европске групације за територијалну сарадњу
- **REHEATEAST** – назив пројекта у области енергетске обнове и даљинског грејања
- **RELOF3** – назив пројекта реформе локалних финансија, фаза 3
- **RRA** – регионална развојна агенција
- **SALAR** – Шведска асоцијација локалних власти и региона
- **SIDA** – Шведска агенција за међународну развојну сарадњу
- **SIGMA** – заједничка иницијатива OECD-а и Европске уније за подршку унапређењу управљања и администрације
- **SMHI** – Шведски метеоролошки и хидролошки институт
- **TEN-T** – Трансевропска транспортна мрежа
- **UCLG** – Уједињени градови и локалне самоуправе, *United Cities and Local Governments*
- **UNDP** – Програм Уједињених нација за развој
- **UN-Habitat** – Програм Уједињених нација за људска насеља
- **UNICEF** – Дечји фонд Уједињених нација
- **UNOPS** – Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге
- **WB Adapt** – назив регионалног пројекта посвећеног климатском прилагођавању на Западном Балкану
- **WUF13** – 13. Светски урбани форум, *World Urban Forum 13*

2. КЉУЧНЕ АКТИВНОСТИ У ПРВИХ 9 МЕСЕЦИ 2026. ГОДИНЕ

Следећи своју мисију и стратешка опредељења, СКГО је од почетка 2026. године активно заступала интересе својих чланица и пружала различите услуге градовима и општинама.

До краја септембра 2026. године, одржане су **три седнице Председништва**, **две седнице Надзорног одбора** и **26 састанка радних тела СКГО** (**8 седница одбора и 18 састанака мрежа**). На састанцима мрежа учествовало је преко 1500 представника локалне самоуправе.

СКГО је континуирано подржавала израду националних стратешких докумената и прописа, кроз наставак раније започетих процеса и/или укључивање у нове у координацији са надлежним националним институцијама, при чему је део предметних докумената и усвојен у извештајном периоду. У погледу докумената јавних политика системског карактера, посебно је важно истаћи да је Влада Републике Србије почетком септембра усвојила измене и допуне Стратегије реформе јавне управе за период 2021-2030 (СРЈУ) са пратећим новим Акционим планом за период 2026–2030. СКГО је пружила активан допринос кроз рад у оквиру тематских подгрупа према посебним циљевима СРЈУ, при чему су активности окончане и у погледу посебног циља и Програма за реформу управљања јавним финансијама (2026-2030, усвојен у мају), док су остали посебни Програми у различитим фазама финализације. Свакако је најзначајније учешће СКГО у тематској подгрупи 6 – Систем локалне самоуправе, која је задужена за израду новог Програма за реформу система локалне самоуправе 2026-2030, у оквиру којег СКГО веома интензивно сарађује са МДУЛС и за који је до средине 2026. године окончан и корак јавне расправе.

У погледу секторских планских докумената од значаја и за локални ниво, у извештајном периоду било је активно више процеса: у оквиру функционисања Националног савета за развој туризма (у којем и СКГО учествује) окончана је израда Стратешке процене утицаја туризма на заштиту животне средине, након чега је Влада усвојила и Стратегију развоја туризма за период 2026-2030. година (у септембру); од краја трећег квартала, активиран је рад (и учешће СКГО) у радној групи за израду Предлога стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2027. до 2032. године са пратећим трогодишњим Акционим планом; настављено је учешће у процесу (и радној групи) за израду Националне стратегије социјалне заштите; од средине године СКГО је укључена и у израду Стратегије демографског развоја РС за период 2026–2033, а у области образовања, представници Стручне службе учествовали су у радним групама за израду стандарда и критеријума за каријерно вођење и дуално образовање, који су ове године израђени и усвојени; у оквиру Радне групе за израду Акционог плана за период 2026–2028. године за спровођење Стратегије за младе у Републици Србији 2023–2030, окончан је рад на акционом документу (усвојен у јулу), а СКГО наставља учешће и у раду Координационог тела за израду и праћење Плана имплементације Гаранције за младе; сет активности предузет је у координацији са надлежним министарством у процесу израде а затим и спровођења јавне расправе о Стратегији развоја спорта у Републици Србији за период 2025–2035. године (усвојена средином године, СКГО подржала регионалне консултативне догађаје са ЛС), а сарадња се наставља кроз припрему првог трогодишњег Акционог плана уз Стратегију; кроз учешће у радним групама представници СКГО допринели су и финализацији Стратегије заштите животне средине – Зелене агенде за Републику Србију до 2033. године (усвојена крајем јула), као и у погледу Програма развоја циркуларне економије у Републици Србији за период 2026–2030. године, са двогодишњим пратећим АП (2026–2027, усвојено у првом кварталу 2026.), и Акционог плана за реализацију Стратегије управљања водама за период 2027–2029. године (процес и даље активан).

Процеси израде нових или измена и допуна важећих прописа у којима је СКГО партиципирала, актуелни су од почетка извештајног периода, али је крајем другог и током трећег квартала уследило и значајно убрзање ових активности: значајни предлози СКГО формулисани су (и делимично прихваћени) у процесу рада на Закону о инспекцијском надзору (јавна расправа обављена у августу); до средине године СКГО је учествовала и у процесу јавних консултација о

новом Закону о буџетском систему уз значајно анимирање чланица (усвајање новог акта одложено, а усвојене само измене и допуне мањег обима); по окончању претходних корака укључујући и јавно слушање у Народној скупштини (уз учешће и представника СКГО), у априлу је усвојен Закон о успостављању и функционисању система за управљање кохезионом политиком, а затим су активиране и радне групе за припрему две Уредбе за два главна циља кохезионе политике (у току); у оквиру консултација у вези са Нацртом закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, консолидовани су предлози чланица и достављени коментари СКГО (у августу); као активан члан радне групе за израду Нацрта закона о комасацији СКГО је у две итерације у извештајном периоду доставила коментаре на верзије нацрта документа; реактивиран је рад радне групе и ангажман СКГО за израду новог Закона о социјалној заштити; финализоване су активности за израду Нацрта новог закона о водама, а значајна залагања СКГО је имала посебно у оквиру радне групе за израду Нацрта закона о превозу путника у друмском саобраћају (јавна расправа окончана у августу, при чему нацрт документа садржи ипак мањи број интегрисаних предлога СКГО); у непосредној вези са значајним (претходно усвојеним) изменама и допунама Закона о комуналним делатностима јесу и текуће активности и допринос СКГО у оквиру радне групе за израду Уредбе о Методологији за одређивање цена комуналних услуга (директан рад на предлогу методологије и пратећих материјала); у припреми су и измене и допуне Закона о управљању отпадом, при чему је надлежни одбор СКГО формулисао предлоге за овај процес/акт.

За поједине прописе код којих није било непосреднијег ангажмана Стручне службе, СКГО је претежно испратила финализацију и обрадила информације о усвојеним законима (како се наводи ниже у вези са „Правним новостима"). Конкретније информације о статусу и резултатима ангажмана у разним форматима додатних радних тела и група, као и координираних заједничких скупова са националним институцијама, приказане су по програмским резултатима, а за уводни резиме можемо истаћи наставак учешћа СКГО у раду ИПАРД III Одбора, реактивирање чланства и рада у оквиру Комисије за финансирање локалне самоуправе, коорганизацију овогодишњег Националног урбаног форума, као и најскорије договорену и формализовану сарадњу потписивањем Споразума између Повереника за заштиту равноправности и СКГО.

Током 2026. године, СКГО је упутила **иницијативе** за измену и допуну прописа, односно за покретање појединих процеса од значаја за јединице локалне самоуправе. Стална конференција градова и општина упутила је Министарству заштите животне средине иницијативу за измену Уредбе којом се делатности разврставају према степену негативног утицаја на животну средину и која представља основ за утврђивање накнаде за заштиту и унапређивање животне средине. Предлози су припремљени на основу питања и проблема које су локалне пореске администрације препознале у примени прописа који уређују утврђивање и наплату накнада. Поред тога, СКГО је покренула иницијативу за унапређење правног оквира којим се уређују бањска подручја и коришћење природних лековитих фактора. Иницијатива је резултат анализа и консултација вођених у оквиру радних тела СКГО са представницима градова и општина на чијој територији се налазе бање. У досадашњем раду препозната је потреба да се постојећи систем унапреди кроз међусекторски дијалог, имајући у виду да су питања од значаја за функционисање бања уређена кроз више закона и надлежности различитих државних органа.

У циљу идентификовања стања и праксе ЈЛС и иницирања унапређења правног оквира и процедура у више области функционисања локалне самоуправе израђене су бројне **анализе**. Ове анализе обухватају области функционисања јавних предузећа, финансија, родне равноправности, сарадње са цивилним сектором, стања руралне инфраструктуре, смањења ризика од катастрофа итд.

До краја септембра 2026. године, СКГО је организовала и спровела **26 акредитованих обука** на 8 различитих тема са **486** обучених полазника, као и **66** стручних скупова (радионица, презентација, вебинара, конференција) са преко **2100** учесника. Кроз различите пакете подршке општинама организовано је преко **80** обука или радионица, на којима је учествовало преко **2000** представника подржаних градова и општина. СКГО је такође учествовала у припреми предлога програма обуке за 2027. годину који припрема Национална академија зајавну управу (НАЈУ), а усваја Влада Србије.

Као директан вид подршке градовима и општинама, СКГО током 2026. године спроводи **127 пакета подршке**, у складу са потребама градова и општина, ради унапређења услуга, процедура и докумената у специфичним областима. Пакети подршке укључују обуке, саветодавну подршку, консултације и менторство у изради и примени локалних аката и процедура, као и размену знања и искустава међу локалним службеницима ради унапређења квалитета рада локалне администрације и обезбеђивања бољих услуга грађанима и привреди. Области обухваћене пакетима подршке су: унапређење система социјалне заштите и социјалних услуга, управљање људским ресурсима, успостављање јединствених управних места (ЈУМ), родна равноправност, локални економски развој, женско и социјално предузетништво, смањење ризика од катастрофа, управљање отпадом, заштита квалитета ваздуха и унапређење приступачности. Реализована подршка за унапређење јединствених управних места која се заснивала на повезивању сродних административних поступака ради ефикаснијег пружања циљаних услуга угроженим групама становништва, биће у наредном периоду проширена у 10 ЈЛС у циљу спровођења кампање информисања грађана и боље доступности локалних услуга. Почетком октобра, биће отпочета и подршка за 11 ЈЛС у областима: грађанског учешћа и транспарентности у буџетском процесима, унапређења система финансијског управљања и контроле, као и за припрему извештаја о учинцима спровођења планова развоја ЛС.

У оквиру финансијске подршке за успостављање нових или унапређење постојећих услуга социјалне заштите, укључујући иновативне, интерсекторске и међуопштинске услуге, као и инклузију Рома и Ромкиња, у 41 локалној самоуправи је подржано **47 грант пројекта из средстава Европске уније**. До 30.09.2026. године завршена је имплементација 41 грант пројекта. Укупна вредност средстава градовима и општинама у овој области, које из средстава Европске уније директно додељује СКГО, износи **више од три милиона евра**. У августу 2025. године расписан је Јавни позив за подношење предлога пројеката у износу од **4,72 милиона евра, такође из средстава Европске уније, са циљем унапређења спровођења европског модела интегралног територијалног развоја у Србији,** кроз реализацију конкретних пројеката који произлазе из већ израђених територијалних стратегија. Кроз овај позив додељено, је 5 грантова за укупно 14 ЈЛС укупне вредности око 4,5 милиона евра, који се активно реализују током 2026, а чији је завршетак планиран за наредну годину. Такође, 6. августа 2026. године расписан је позив за грантове за израду пројектно-техничке документације укупне вредности 733 хиљаде евра, који ће бити отворен до 5. октобра 2026. године.

СКГО је припремила и унапредила преко **40 модела локалних аката или докумената** у областима социјалне заштите, комуналних делатности, управљања шумама, уређења мртвозорства, локалне демократије и др. То укључује следеће моделе аката: осам модалитета Одлуке о расписивању референдума на територији ЈЛС, Модел извештаја ЈЛС о трошењу средстава од накнаде за коришћење шума и шумског земљишта, Модел описа посла шумарског инжењера, Модел описа послова чувања шума и шумарског техничара, више модалитета ангажовања мртвозорника, Модел извештаја о извршеним пословима мртвозорства, Модел одлуке о оснивању установе за пружање услуга у области социјалне заштите, Модел статута установе социјалне заштите, Модел споразума између ЈЛС, центра за социјални рад и установе социјалне заштите и Модел одлуке о управљању комуналним, инертним и неопасаним отпадом. Такође, ажуриран је Модел акционог плана за спровођење Плана јавног здравља, обрасци за примену програмског буџета у процесу припреме Одлуке о буџету за 2027. годину, као и модели аката за обављање инспекцијског надзора у области угоститељства.

У извештајном периоду СКГО је израдила следеће **приручнике, водиче и смернице**:

- Смернице за успостављање, координацију и одрживо пружање услуга породично оријентисаних раних интервенција (ПОРИ)
- Водич за ефикасно и одрживо управљање шумама у ЈЛС
- Измењено и допуњено издање Приручника за инспекторе ЈЛС у области угоститељства
- Измењено и допуњено издање Приручника за стратешко планирање јавног здравља на локалном нивоу - мапа пута
- Методолошко упутство за израду студије оправданости оснивања установе за пружање услуга социјалне заштите
- сет инструктивних материјала за локалне пореске администрације (поступање и наплата прихода).

Током 2026. године чланице СКГО обавештаване су посредством **„Правних новости"**, система за информисање градова и општина о новим прописима. Пружене су обрађене информације о усвојеним законима и изменама и допунама закона који се односе на локалну самоуправу и који установљавају одређене обавезе. До краја септембра 2026. године послате су информације о: Закону о изменама и допунама Закона о посебним условима за евидентирање и упис права на непокретностима, Закону о изменама и допунама Закона о спречавању корупције, Закону о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, Закону о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности, Закону о изменама и допунама Закона о електронској управи, Закону о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи и Закону о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Преко **сервиса е-Питање**, посредством којег чланице могу да поставе питања у вези са функционисањем локалне самоуправе у различитим областима и са применом надлежности и послова градова и општина, **постављено је 286 питања**, а до краја септембра је **одговорено на 280 питања**. База питања и одговора, која је доступна на сајту СКГО, садржи велики број информација разврстаних по различитим областима и подтемама које одговарају надлежностима локалне самоуправе.

СКГО је током извештајног периода наставила да активно сарађује са релевантним међународним институцијама и организацијама и подржава учешће представника јединица локалне самоуправе у раду европских, регионалних и глобалних мрежа локалних власти. У оквиру сарадње са Саветом европских општина и региона (CEMR), представници СКГО заједно са члановима делегације Политичког комитета CEMR из Републике Србије, учествовали су на састанку CEMR Leaders' Summit, одржаном 4. и 5. јуна у Рованијемију, Финска, поводом обележавања 75 година постојања CEMR-а. На скупу су разматрани заједнички приоритети локалних и регионалних власти у Европи, а усвојена је и Политичка декларација о будућем Вишегодишњем финансијском оквиру ЕУ за период 2028–2034. године. Поред тога, СКГО је током извештајног периода активно учествовала на више онлајн састанака и консултација CEMR-а у различитим тематским областима од значаја за локалне самоуправе, доприносећи размени искустава и формулисању заједничких ставова европских асоцијација локалних и регионалних власти.

Значајан резултат међународног деловања СКГО остварен је у оквиру Уједињених градова и локалних самоуправа (UCLG). Делегација СКГО учествовала је на 8. Светском конгресу UCLG, одржаном од 23. до 25. јуна у Тангеру, Мароко. Том приликом, СКГО је по први пут изабрана у Светски савет UCLG, за мандатни период 2026–2029. године, чиме су створене додатне могућности за представљање интереса градова и општина Србије на глобалном нивоу.

СКГО је наставила и сарадњу са организацијом Fira de Barcelona, успостављену потписивањем споразума о сарадњи. На основу споразума, СКГО ће и ове године омогућити својим чланицама 25 бесплатних пропусница за Smart City Expo World Congress, који ће бити одржан у новембру у Барселони, као и учешће представника локалних самоуправа из Србије на овом значајном међународном догађају. У извештајном периоду обезбеђено је и учешће представника СКГО као панелисте, који ће представити СКГО Индекс партиципације у урбанистичком и просторном планирању, као пример домаће праксе у области учешћа грађана и унапређења локалне демократије.

Представници СКГО учествовали су на 11. Европском Конгресу локалних власти (Миколајки, Пољска, 2.-3. март) и на 35. економском форуму у Карпацу, Пољска, одржаном од 8. до 10. септембра, на којима су разматране теме децентрализације, финансијске одрживости локалних самоуправа, локалних инвестиција, европских фондова, дигиталне трансформације и локалног економског развоја.

У оквиру регионалне сарадње и размене искустава, СКГО је такође била веома активна, првенствено кроз учешће у раду NALAS мреже али и кроз директну сарадњу са асоцијацијама из региона. СКГО је учестовала у раду свих тела NALAS као и на годишњој скупштини ове организације која је одржана у Румунији. СКГО је 26. маја организовала студијску посету

представника удружења јединица локалне самоуправе из Босне и Херцеговине, Хрватске и Црне Горе, посвећену јавном здрављу и развоју здравих заједница. Посета је била прилика за размену искустава и добрих пракси и даље јачање сарадње асоцијација локалних власти у региону. Представник СКГО учествовао је и на регионалној конференцији у организацији програма СИГМА (ОЕЦД) о реформи локалне самоуправе на Западном Балкану, на којој су представљена искуства из Републике Србије.

Кроз наведене активности СКГО је наставила да јача присуство и видљивост локалних самоуправа Србије у европским, регионалним и глобалним мрежама, развија сарадњу са партнерским асоцијацијама и међународним организацијама и промовише искуства и добре праксе локалне самоуправе у Србији на међународном нивоу.

Информисање и комуникација су веома значајан аспект рада организације. Стручна служба СКГО је активно радила на дистрибуцији информација чланицама и промоцији активности у медијима. Кабинетима градоначелника и председника општина у извештајном периоду достављена је 51 информација од значаја за рад локалне самоуправе.

Интернет портал СКГО је значајан извор информација за чланице и партнере СКГО. Од 1. јануара до 30. септембра 2026. године објављено је 273 вести, најава и конкурса и 13 публикација. Интернет портал је у наведеном периоду према Google аналитици посетило више од 85.000 корисника, са више од 214.000 прегледа садржаја. У току је израда новог Портала СКГО, значајно технички унапређеног и визуелно прилагођеног трендовима, а нова платформа биће доступна током новембра ове године.

СКГО је присутна на друштвеним мрежама где је прати 13.327 пратилаца: 7.301 на Фејсбуку, 4.252 на мрежи X и 1.774 на Инстаграму. На званичном Јутјуб каналу налази се 442 видео материјала са скупова у организацији СКГО, а у извештајном периоду било је више од 9.300 прегледа, док канал прати 431 претплатник. Ове године до краја септембра месеца, укупно је било 720 објава на друштвеним мрежама: 315 на Фејсбуку, 99 на X и 306 на Инстаграму. Значајну пажњу пратилаца изазвале су објаве о активностима које СКГО реализује у локалним самоуправама, као и догађаји којима се обележавају кључне пројектне активности и резултати.

У штампаним и онлајн медијима објављено је 775 вести о раду асоцијације, док смо се у телевизијским и радио-прилозима појавили 56 пута. Кроз базу података са више од 5000 адреса, електронском поштом прослеђена су три издања еНовина СКГО.

Током септембра почела је израда кратког филма о десет година додељивања Награде за приступачност у Србији, конкурса који у протеклој деценији СКГО реализује са Заштитником грађана. Филм ће премијерно бити приказан приликом церемоније доделе награда локалним самоуправама које су током протекле године остварили значајне резултате у унапређењу приступачности, а која ће бити одржана током децембра 2026. године.

Највећи део активности и резултата у 9 месеци 2026. године остварен је кроз подршку коју СКГО добија спровођењем пројеката и програма који се финансирају средствима из мултилатералне и билатералне међународне помоћи. Следећи пројекти и програми спровођени су, односно покренути током 2026. године:

1. Пројекат „Партнерство за добру локалну самоуправу”, спроводи СКГО, донатор – Влада Швајцарске

2. Пројекат „Одрживе и инклузивне услуге на локалном нивоу”, спроводи СКГО уз стратешку подршку Шведске асоцијације локалних власти и региона (САЛАР) и финансијску подршку Владе Шведске (СИДА)

3. Пројекат „Подршка одрживим услугама социјалне заштите у заједници и политикама укључивања на локалном нивоу”, спроводи СКГО у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање борачка и социјална питања, донатор – Европска унија

4. Пројекат „ЕУ за управљање људским ресурсима у локалним самоуправама, фаза 3", спроводи СКГО у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, донатор – Европска унија

5. Програм „ЕУ подршка интегралном територијалном развоју - ЕУ ИНТЕГРА", проводи СКГО у сарадњи са Министарством за европске интеграције и УНОПС, донатор – Европска унија

6. Пројекат „REHEATEAST", који као водећи партнер спроводи PANON EGCT, а у сарадњи са СКГО и девет партнерских организација из осам земаља Европе, донатор Европска унија кроз програм Interreg-Danube Region

7. Пројекат „Права детета у локалним самоуправама", спроводи СКГО, донатор – UNICEF

8. Програм „LORAI – Локална опсерваторија за праћење спровођења Реформских агенди на Западном Балкану", спроводи СКГО у оквиру заједничког програма Европске уније и Савета Европе, који реализује Конгрес локалних и регионалних власти Савета Европе у партнерству са NALAS-ом, CEMR-ом и асоцијацијама локалних власти Западног Балкана.

9. Пројекат "Планирање, припрема и спровођење стоних симулационих вежби за тестирање локалних планова припремљености и одговора у области јавног здравља у пет општина у Србији", спроводи СКГО у сарадњи са Институтом за јавно здравље Батут, донатор Светска здравствена организацијија из средстава Европске уније

3. ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ

ПРОГРАМСКИ ЦИЉ 1. РЕФОРМИСАН ПОЛОЖАЈ И УРЕЂЕЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Планирани резултат 1.1.: Интензивирана реформа системских поставки локалне самоуправе

У оквиру активности усмерених на јачање капацитета јединица локалне самоуправе за спровођење локалних избора, у овом извештајном периоду реализована је радионица намењена секретарима и заменицима секретара локалних изборних комисија, као и локалним службеницима који учествују у организацији и спровођењу изборног процеса. Циљ активности био је унапређење стручних знања и вештина учесника, размена искустава из праксе и пружање подршке у разрешењу најчешћих питања и недоумица које се јављају у примени изборних прописа. Кроз интерактиван рад и дискусију разматране су теме од значаја за ефикасно, законито и транспарентно спровођење локалних избора, са посебним освртом на практичне аспекте рада локалних изборних органа. Активност је окупила 27 учесника из 10 јединица локалне самоуправе чланица СКГО.

Такође, на захтев чланства СКГО (конкретно, чланства Мреже секретара скупштина градова, општина и градских општина), израђени су модели осам могућих одлука о локалном референдуму, а саставни део сваког од њих чини и одговарајући модел образложења. То је учињено да би на квалитетан и стандардизован начин правно била разрађена материја референдума у јединици локалне самоуправе, у складу са Законом о локалној самоуправи и Законом о референдуму и народној иницијативи.

У домену међуопштинске сарадње, СКГО је идентификовала и анализирала низ секторских прописа (Закон о превозу путника, Закон о избеглицама, Закон о јавним предузећима, Уредба о енергетски угроженом купцу и др.), чије би измене у појединачним одредбама могле олакшати међуопштинску сарадњу у различитим областима. Ови налази преточени су у амандманску форму, чиме су израђене иницијативе које ће бити упућене надлежним државним органима. Поред тога, СКГО наставља да се залаже за унапређење прописа у овом домену, као и за даљи развој државних механизама подршке међуопштинској сарадњи. Током извештајног периода, СКГО се нарочито фокусирала на подршку међуопштинској сарадњи у деловању локалног омбудсмана.

Током априла одржан је састанак Мреже начелника градских/општинских управа (заједно са Мрежом за пољопривреду и рурални развој) са темом која постаје све важнија на европском путу Србије, а то је улога и значај успостављања система за идентификацију земљишних парцела (ЛПИС). На састанку је представљен овај систем, фазе израде истог, динамика реализације.

Почетком 2026. године формирана је Мрежа локалних омбудсмана, у циљу размене искустава и стручне сарадње. Тема првог састанка Мреже (у јулу) била је заштита података о личности. Фокус ће и у наредном периоду бити на темама од значаја за рад локалних омбудсмана и унапређење њихових професионалних компетенција.

За секретаре локалних скупштина, као и за њихове заменике и сараднике, одржан је семинар посвећен заштити података о личности, уз осврт на ову проблематику у раду локалне скупштине. Семинар је одржан 2. и 3. јуна у Новом Пазару, у оквиру V састанка Мреже секретара скупштина градова, општина и градских општина (63 учесника из 44 чланице СКГО).

Прва, конститутивна седница Одбора за системска питања и управу СКГО одржана је 8. јула 2026. године у онлајн формату. У програмском делу седнице представљен је Нацрт Програма реформе система локалне самоуправе за период 2026–2030. Члановима Одбора представљени су сврха Програма, општи и посебни циљеви, као и кључне мере усмерене на унапређење положаја и одговорности локалне самоуправе, система финансирања, организационих и кадровских капацитета, као и квалитета и доступности услуга грађанима и привреди.

У склопу припрема за анализу потенцијалних измена и допуна Закона о локалној самоуправи, СКГО је током маја и јуна међу чланством спровела опсежно истраживање о радним телима локалних скупштина. На основу овог истраживања израђена је анализа система радних

тела локалних скупштина, која садржи препоруке којима ће се СКГО водити приликом залагања за унапређење прописа којима се регулише рад локалних скупштина.

У оквиру програма „LORAI – Локална опсерваторија за праћење спровођења Реформских агенди на Западном Балкану", СКГО је током извештајног периода спровела почетну фазу истраживања о улози локалних власти у реализацији Реформске агенде Републике Србије. У сарадњи са ангажованим локалним експертима израђени су преглед релевантног стратешког и институционалног оквира, мапа заинтересованих страна, матрица финансијских импликација реформских мера на локалну самоуправу, преглед могућих показатеља и профил стања за Србију. СКГО је припремила српску верзију упитника, информативни материјал о деловима Реформске агенде који су од значаја за локални ниво и организовала његову дистрибуцију чланицама, док су налази допуњени интервјуима са представницима четири јединице локалне самоуправе. На основу прикупљених података припремљена је почетна студија за Србију, која представља основу за развој оквира за праћење, показатеља и будуће регионалне контролне табле о ефектима спровођења реформи на локалном нивоу. До краја септембра започете су и припреме за консултације са представницима локалних самоуправа ради провере налаза студије и усаглашавања тематских области, показатеља и начина прикупљања података у наредној фази програма.

Планирани резултат 1.2.: Унапређена функција управљања људским ресурсима у локалној управи

Током девет месеци 2026. године настављена је подршка ЈЛС у подизању капацитета управе за спровођење конкурсних поступака за попуњавање радних места и селекцију на бази компетенција. Спроведено је шест регионалних обука на тему „Спровођење интервјуа на бази компетенција", која је била намењена за обуку лица за спровођење интервјуа заснованог на компетенцијама и стицање сертификата за проверу понашајних компетенција, које је похађало 84 службеника из 49 ЈЛС, као и P2P радионица за процењиваче понашајних компетенција, намењена размени искуства из досадашње праксе спровођења интервјуа на бази компетенција, коју је похађало 56 службеника из 26 ЈЛС.

СКГО спроводи пакете подршке у 79 ЈЛС за надоградњу односно унапређење функције управљања људским ресурсима до јуна 2027. године. Током извештајног периода израђени су индивидуални извештаји о стању и капацитетима за управљање људским ресурсима, као и први обједињени извештај о стању и капацитетима ЈЛС у области управљања људским ресурсима који је обухватао 76 ЈЛС корисница пакета подршке и 19 ЈЛС из контролне групе које нису кориснице ове или другог вида подршке. У иницијалном периоду урађене су и анализе кључних аката за функцију УЉР: акта о организацији управе, акта о систематизацији и кадровског плана.

Остала подршка у овом извештајном периоду је била усмерена на: спровођење основне обуке „Управљање људским ресурсима засновано на компетенцијама" – обука намењена руководиоцима организационих јединица и службеницима на пословима управљања људским ресурсима; унапређење система оцењивања службеника - кроз анализу поступка оцењивања и анализу постављених радних циљева; примену селекције кадрова засноване на компетенцијама - кроз спровођење обуке „Селекција на бази компетенција" и подршку конкурсној комисији у спровођењу конкурсног поступка; спровођење циклуса стручног усавршавања – кроз подршку спровођењу анализе потреба за стручним усавршавањем и развоју предлога посебних програма стручног усавршавања у ЈЛС за 2027. годину, заснованих на компетенцијама.

Кључни резултати у спровођењу пакета подршке закључно са септембром 2026. године:

- Урађен Први обједињени извештај о стању и капацитетима јединица локалне самоуправе за управљање људским ресурсима на узорку од 95 ЈЛС,
- 683 полазника је до сада похађало основну обуку „Управљање људским ресурсима засновано на компетенцијама",
- 338 полазника је до сада похађало обуку „Селекција на бази компетенција",
- Спроведена анализа потреба за стручним усавршавањем у 58 ЈЛС и израђени свеобухватни извештаји о потребама за стручним усавршавањем.

Планирани резултат 1.3.: Унапређена примена начела доброг управљања у локалној самоуправи

Када је реч о унапређењу правног оквира који уређује питања релевантна за примену принципа доброг управљања на локалном нивоу, важно је истаћи покретање процеса разматрања правног оквира који уређује процес консултација и јавне расправе у циљу његовог унапређења. Приоритети за разматрање у оквиру Радне групе коју је основао Републички секретаријат за јавне политике (РСЈП), а чији је СКГО члан, постављају се у односу на обавезе преузете у оквиру Реформске Агенде (решавање о измени Пословника Владе када је у питању одлучивање Владе о јавним расправама и повезивање консултација и јавних расправа).

Током 2026. године посебно је интензивирана подршка за примену електронског управног поступања. Наиме, до средине 2026. године организовано је најпре 6 обука на ову тему: за ЈЛС које су приступиле Писарници и суочавају се са дилемама у коришћењу (обука којој је присуствовало 76 запослених из 30 ЈЛС), док је осталих 5 било организовано за оне ЈЛС које су на самом почетку или нису приступиле (централној) Писарници (на овим обукама је присуствовало 160 учесника из 50 ЈЛС). Након тога, реализоване су још 3 додатне практичне обуке за групу ЈЛС које нису отпочеле рад у Писарници, а у оквиру којих је омогућен тренинг за већи број запослених из ових ЈЛС. Обукама је присуствовало преко 170 представника из ове групе ЈЛС. Обуке организоване у форми практичне примене и рада у Писарници су изузетно добро оцењене и директно су допринеле повећању броја ЈЛС које су се прикључиле овом софтверском решењу. Резултату је допринела посебно добра сарадња са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу. У току је израда анализе ефеката увођења Писарнице.

Током извештајног периода, СКГО је на иницијативу запослених у ЈЛС, покренула дијалог у вези са начином на који функционише бесплатна правна помоћ у Србији, имајући у виду улогу и значај локалних самоуправа у обезбеђивању ове услуге грађанима. У сарадњи са Министарством правде и Повереником за заштиту равноправности, организоване су две радионице на тему спровођења Закона о бесплатној правној помоћи у Београду и Нишу у јуну 2026. године. Учествовало је 86 запослених из 58 ЈЛС који су дали конкретне препоруке за унапређење система у његовим различитим аспектима. Повереник за заштиту равноправности предузео је прве иницијативе у том погледу. Питање доступности правде ће остати у фокусу и у наредном периоду, имајући у виду заинтересованост свих учесника у процесу побољшања система бесплатне правне помоћи у Србији.

Почетком године реализована је обука о сарадњи локалних самоуправа са организацијама цивилног друштва и уносу података у Календар јавних конкурса за ОЦД, којој је присуствовало више од 100 учесника из 79 ЈЛС. Истовремено је покренута анализа праксе финансирања ОЦД у општинама и градовима ради израде препорука за унапређење поступања и даљег усмеравања подршке локалним самоуправама.

Завршен је нови циклус пакета подршке за успостављање јединственог управног места у 12 јединица локалне самоуправе. Током реализације повезано је више од 150 управних поступака, чиме је корисницима, посебно припадницима рањивих категорија, омогућено лакше и ефикасније остваривање више права на једном месту. У наредном периоду подршка ће бити проширена и на унапређење информисања и комуникације са корисницима услуга.

У области родне равноправности и антидискриминације пружена је стручна и организациона подршка локалним самоуправама у развоју локалних политика, родно одговорном буџетирању и укључивању грађана у процесе доношења одлука. Посебан фокус био је на пакетима подршке за Белу Паланку и Аранђеловац, као и припремама новог пакета за Кулу, што је допринело јачању локалних капацитета за планирање, спровођење и праћење политика родне равноправности.

У оквиру Мреже за родну равноправност припремљена је и реализована седница посвећена теми неплаћеног кућног рада, уз комплетну организациону и садржинску координацију. Настављена је и припрема даљег рада Мреже у Крагујевцу. Поред тога, реализоване су активности у вези са Резолуцијом 1325, укључујући координацију стратешких докумената партнера и припрему састанка са представницима Министарства одбране и министарком без портфеља.

Остварене су и активности међународне сарадње и заступања, укључујући припреме за Академију женских лидерки у Скопљу, Форум жена председница јединица локалне самоуправе југоисточне Европе, као и учешће у активностима партнера у области родне равноправности.

У периоду од априла до јуна одржано је пет акредитованих обука о примени Закона о заштити података о личности, које су окупиле 94 учесника из 34 локалне самоуправе. Обуке су биле усмерене на јачање капацитета за правилну обраду и заштиту података, препознавање ризика и усклађивање праксе са законским обавезама.

Током извештајног периода СКГО је, у сарадњи са МДУЛС, учествовала у реализацији Јавног позива за избор најбоље градске/општинске управе у области примене принципа доброг управљања. У оквиру овог позива одабране су следеће ЈЛС у четири предвиђене категорије: Смедерево (ефикасност и делотворност), Врање (транспарентност и учешће јавности), Блаце (равноправност и антидискриминација), Нови Пазар (одговорност и владавина права). Поред финансијских средстава која су награђеним ЈЛС додељена од стране МДУЛС, одабране ЈЛС су награђене и информатичком опремом у укупној вредности од преко 5.000.000 динара из средстава Програма „Партнерство за добру локалну самоуправу" који спроводи СКГО уз подршку Владе Швајцарске.

ПРОГРАМСКИ ЦИЉ 2. УНАПРЕЂЕН СИСТЕМ ФИНАНСИРАЊА И ОДГОВОРНО УПРАВЉАЊЕ РАЗВОЈЕМ И ФИНАНСИЈАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Планирани резултат 2.1.: Унапређен систем финансирања у правцу фискалне одрживости и финансијске аутономије локалне самоуправе

Са аспекта система финансирања локалне самоуправе највећи значај за фискалну одрживост и финансијску аутономију има Закон о финансирању локалне самоуправе. Закон је, у циљу обезбеђења начела правичности, ефикасности и отворености система финансирања локалне самоуправе и давања препорука за његово унапређење, предвидео оснивање Комисије за финансирање локалне самоуправе која има председника и десет чланова који се именују на период од пет година (председника и пет чланова именује Влада, а пет чланова Стална конференција градова и општина од којих најмање три члана морају бити представници јединица локалне самоуправе). После 4 године, обновљен је рад Комисије (нови састав Комисије је успостављен Решењем Владе крајем маја 2026. и обавештавањем МФИН о 5 чланова именованих посредством СКГО) која је одржала прву седницу 14. септембра. Том приликом одлучено је да се формира радна група од представника Министарства и СКГО која ће урадити анализу постојећег стања финансирања ЛС коју ће представити Комисији.

У оквиру извештајног периода, одржан је састанак Мреже за локалне финансије 2. априла 2026. коме је присуствовало 52 представника ЈЛС из 25 градова и општина. На састанку суобухваћене теме система финансирања и одговорног управљања развојем и финансијама локалне самоуправе у оквиру програмског циља Стратешког плана СКГО и приоритета за период 2026-2030, главни налази анализе мерења учинка локалних самоуправа у области локалних финансија за 2025. годину, као и процеси јачања грађанског учешћа и транспарентности у буџетским процесима на локалном нивоу и унапређење родне перспективе у буџетима локалних самоуправа.

Такође, 16. септембра одржана је и конститутивна седница Одбора за финансије и јавну имовину којој је присуствовало 17 од 28 чланова одбора. Поред генералних тачака дневног реда, које су укључивале избор заменика председника и представљање области деловања и рада Одбора, представник Министарства финансија представио је најактуелније регулаторне измене (како оне усвојене тако и оне у припреми) из области рада Одбора, док су представници СКГО представили планиране кључне активности у области развојног планирања, финансирања локалне самоуправе и јавне имовине предвиђене Стратешким планом СКГО 2026-2030 са фокусом на активности за 2026. годину.

Програмска јединица за финансије и плански систем прикупила је релевантне податке за финализовање израде анализе система финансирања локалне самоуправе (у току је укључивање података из Завршног рачуна републичког буџета). Сама анализа покрива период од 2017. (када је последњи пут мењан ЗоФЛС) до 2025. године и укључује појединачне анализе примене и ефеката системског правног оквира; структуре и довољности прихода; структуре издатака ЈЛС; планирања и остваривања прихода и примања и извршења расхода и издатака; усклађености ЈЛС са упутствима МФИН. Она ће бити понуђена као подлога за рад новоуспостављене радне групе и затим за разматрање налаза на Комисији за финансирање ЛС. Такође, у складу са планом активности започете су припремне активности за израду упоредне анализе система за финансијско уједначавање прихода локалне самоуправе.

Израђени су инструктивни материјали (смернице и упутства) за поступање и унапређење наплате јавних прихода на локалном нивоу и достављени локалним пореским администрацијама (ЛПА) крајем јуна месеца ради њихове непосредне примене у пракси. Израђени материјали обухватају: Смернице за подешавање параметара у сврху активирања еУверења; Инструкције за обраду захтева и издавање еУверења; Смернице за коришћење сервиса Народна банка Србије – израда извештаја о рачунима физичких лица; Смернице за учлањене и активирање сервиса Народна банка Србије за приступ подацима о новчаним средствима физичких лица у поступцима принудне наплате; Инструкције за коришћење јавно доступних портала и других регистара који садрже податке о непокретностима, у циљу унапређења поступака утврђивања, контроле и наплате пореза на имовину и других јавних прихода.

У оквиру изградње капацитета ЛПА у спровођењу надлежности за администрирање прихода, два регионална састанка Мреже за ЛПА (Врњачка Бања и Београд) су реализована током марта на тему утврђивања пореза на имовину физичких лица уз укупно учешће 163 представника из 81 ЛС. Нови циклус два регионална састанка Мреже за ЛПА одржан је почетком јуна у Београду и Врњачкој Бањи на тему Подаци из "Свој на своме", нови Правилник о пореском рачуноводству и друга унапређења ЈИС ЛПА". Састанци Мреже организовани су у сарадњи са Институтом Михајло Пупин и Канцеларијом за ИТ и е УПРАВУ и на њима је учествовало 188 представника из 91 ЈЛС.

Када је у питању заступање интереса ЛС у примени Закона о накнадама за коришћење јавних добара и подзаконских аката, у периоду од марта до маја 2026. године реализоване су консултације са ЈЛС – чланицама Мреже за ЛПА, у оквиру којих су прикупљени предлози, сугестије и примери из праксе од значаја за припрему иницијативе за измене и допуне Уредбе о одређивању активности које утичу на животну средину, са фокусом на накнаду за заштиту и унапређивање животне средине. На основу достављених предлога припремљена иницијатива је упућена надлежном Министарству заштите животне средине почетком јула.

У првом делу године, прикупљањем и обрадом одговора ЈЛС на достављене упитнике, израђена је анализа дуговања ЈЛС по питању накнаде за одводњавање. Припремљена је обједињена табела са дуговањима по ЈЛС, као и анализа (документ) правног оквира по питању накнаде за одводњавање. На основу те анализе, реализовани су консултативни разговори са представницима ЈЛС са највећим износима дуговања, где је установљено да су две ЈЛС самостално покренуле поступак и, у складу са важећом регулативом обезбедиле репрограм својих обавеза. Полазећи од наведеног искуства и уочених законских могућности, у оквиру даље комуникације са ЈЛС са највећим износима дуговања пружена је саветодавна подршка у циљу информисања о могућности покретања директног захтева према ЈП Србијаводе ради репрограма дуга. Наведени приступ усмерен је на подстицање ЈЛС да, у складу са важећим прописима, самостално покрену поступке за решавање дуговања, имајући у виду да постојећа законска решења омогућавају директно уређење ових питања са надлежним органом.

Планирани резултат 2.2.: Унапређено планирање развоја и извршење локалног буџета

Током 2026. године СКГО наставља праксу периодичног прикупљања података о планирању, остварењу односно извршењу буџетских прихода и примања, као и расхода и издатака, с циљем допуне базе података из претходних година, који би могли бити од значаја за формулисање предлога за унапређење система финансирања ЛС. Главни налази спроведеног мапирања за 2026. годину су да је 99% ЈЛС објавило своје одлуке о буџету на сајту, програмске информације је објавило 88,8% ЛС, водиче за грађане је објавило 50% ЛС, док је јавне расправе о Нацрту одлуке о буџету за 2026. спровело 117 ЛС. За 2026. годину је 123 ЈЛС и 13 ГО доставило СКГО пресеке прихода и расхода у ексел табелама што је око 94% укупних прихода/расхода свих ЛС у Србији, што је интегрисано у СКГО базу и служило је као инпут за припрему буџетских радионица, као и анализу локалних јавних финансија.

Такође, спроведено је мапирање планских докумената ЈЛС у складу са Законом о планском систему (за 2025. годину). Није било већих промена када је у питању израда планова развоја јер 121 ЈЛС од 145 има усвојене планове развоја (83,5%), док су пронађена само два усвојена средњорочна плана за 2025. годину.

Када је у питању периодично прикупљање података остварења/извршења буџетских прихода и расхода по основу интерно дефинисане инструкције за увоз података из информационог система СПИРИ (који је у примени од почетка 2025. године), оно је завршено у марту прикупљањем података од свих ЛС за 2025. годину (извршење) и 2026. (план), док је у трећем кварталу извршено прикупљање полугодишњих извештаја за 2026. Упоредо, континуирано се ради на одржавању интерне базе података која садржи податке преузете из јавно доступних извора (Билтен Министарства финансија и база РСЈП). У првом кварталу су прикупљени извештаји о остварењу/извршењу буџетских прихода и расхода за 2025. као и планови остварења/извршења буџетских прихода и расхода за 2026. за преко 139 општина и градова који представљају преко 95,40% прихода/расхода ЛС. Током трећег квартала су прикупљени подаци за период првих шест месеци 2026. од 126 ЛС.

СКГО је активно учествовала у процесу јавне расправе о нацрту новог Закона о буџетском систему који је трајао од 3. до 27. априла. Нацрт је подељен са ЈЛС и чланице су позване да

учествују на догађајима који су одржани у току расправе, а и у писаној форми достављени су коментари и сугестије на нацрт Закона. Имајући у виду да је уместо новог ЗоБС ипак крајем августа усвојен Закон о изменама и допунама које углавном нису биле предмет претходне јавне расправе, Стручна служба ће припремити правне новости за овај односно неколико повезаних прописа.

Током лета је МФИН је у две итерације актуелизовало рад на новој Уредби о капиталним пројектима, при чему је СКГО током консултација дала конструктивне предлоге (од којих је део и уважен, а Уредба усвојена крајем августа). У наставку сарадње са МФИН, у току је разматрање образаца за ЈЛС за примену Уредбе, као и договори за детаљније представљање Уредбе и пратећих материјала градовима и општинама.

У току је спровођење четири регионална семинара (до краја септембра) и једног вебинара (почетком октобра) за подршку ЛС у планирању и припреми одлука о буџету за 2027. годину, који се реализују у формату СКГО Мреже за локалне финансије и спроводе у сарадњи са МФИН. Модели образаца за израду програмског буџета су ажурирани и дистрибуирани посредством Мреже током јула месеца, непосредно након објављивања Упутства за израду буџета ЛС од стране МФИН.

У марту 2026. одржано је пет регионалних семинара за одборнике о буџету локалне самоуправе (Крагујевац, Ниш, Врњачка Бања, Нови Сад и Београд), са циљем упознавања одборника широм Србије са сврхом, структуром и ставкама буџета локалне самоуправе, како би им било олакшано обављање надзорне улоге у општинским и градским скупштинама. На семинарима је учествовало 88 полазника из 31 чланице СКГО.

У сарадњи са Министарством финансија и Државном ревизорском институцијом, у јуну је у Београду организована обука за запослене у ЈЛС за финансијске аспекте планирања, спровођења, праћења, извештавања и ИФКЈ у оквиру пројеката ЕУ, на тему "Спровођење пројеката ЕУ у ЈЛС - научене лекције" уз учешће 54 представника из 27 ЈЛС.

Планирани резултат 2.3.: Унапређење одговорног и транспарентног коришћења јавних средстава локалне самоуправе

У марту 2026. финализована је Анализа у области локалних финансија и ЛПА на бази обављеног мерења на узорку 33 ЈЛС. Мерење учинка у области локалних финансија и ЛПА урађено је тако што је упоредо мерено по старој, у мањој мери ревидираној, верзији упитника, као и по унапређеној верзији која је усаглашена са СП СКГО 2026-2030. Након интервјуисања, резултати мерења су обједињени у две сумарне анализе података (прва, у складу са старом верзијом упитника обухватила је упоредни преглед претходних мерења; друга, у складу с новом верзијом упитника, представља ново базично стање у области, на основу којег ће бити рађена будућа мерења). У складу са првом анализом ЛС су остариле 156,33 поена (од могућих 214) а сумарни индекс износи 73,05%; док су у складу са новом анализом ЛС остариле 109,818 (од могућих 160), а у овом случају сумарни индекс износи 68,64%.

Такође током извештајног периода, у априлу су спроведене три акредитоване обуке "Спровођење процеса партиципативног буџетирања" у Новом Саду, Нишу и Београду са укупно 65 учесника у циљу оспособљавања полазника за успешније планирање и спровођење обавезне јавне расправе приликом планирања буџета, јавних инвестиција и за друге активности укључивања грађана/заинтересоване јавности у процес припреме и праћења локалног буџета. Обука је реализована у оквиру Секторског програма континуираног стручног усавршавања запослених у ЈЛС који је део Општег програма обуке запослених у ЈЛС за 2026. годину, усвојеног од стране Владе Републике Србије.

Током априла и маја, у сарадњи са МФИН/ЦЈХ и Пројектом РЕЛОФ3, одржано је пет регионалних радионица за изградњу капацитета за практичну примену ФУК на локалном нивоу намењених запосленима у ЛС и индиректним буџетским корисницима (ИБК). Оне су одржане на следећим локацијама: Врњачка Бања, Ниш, Шабац, Београд и Неготин уз укупно учешће 233 представника ЈЛС (164 из ИБК, а 69 из ДБК).

Од значаја за сва три резултата под другим програмским циљем и за подршку чланицама је и информација да је током септембра финализован Јавни позив за пакете подршке у областима: грађанског учешћа и транспарентности у буџетским процесима (изабрана једна корисничка ЛС); унапређења система финансијског управљања и контроле (изабрано 5 корисничких ЛС); као и за припрему извештаја о учинцима спровођења планова развоја ЛС (5 корисничких ЛС). Подршка у 11 одабраних ЈЛС биће отпочета током октобра месеца.

ПРОГРАМСКИ ЦИЉ 3. УНАПРЕЂЕНО ПЛАНИРАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ЛОКАЛНИХ ПОЛИТИКА КОЈЕ ДОПРИНОСЕ ЕКОНОМСКОМ И СОЦИЈАЛНОМ РАЗВОЈУ

Планирани резултат 3.1.: Унапређени капацитети локалне самоуправе за подстицање економског развоја локалне заједнице

Економски али и значајни циљеви друштвеног развоја, тесно су повезани и заједнички се обрађују кроз одговарајуће форуме са чланством као и унутар Стручне службе СКГО, какав пример јесте и рад на (предлогу) Стратегији запошљавања у Републици Србији за период од 2027. до 2032. године и пратећем АП у оквиру радне групе у којој је СКГО активна. У оквиру почетних активности (трећи квартал 2026.) разматране су евалуације мере активне политике запошљавања: Обуке за тржиште рада, Ex-post анализа Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године (за првих пет година спровођења), Ex-ante анализа Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2027. до 2032. године. Циљ који ће се односити на ЈЛС биће јачање локалних предуслова за учешће на тржишту рада, а пратиће се број ЈЛС које реализују локална планска документа, број платформи за међусекторски дијалог итд. Поред јачања капацитета ЈЛС, СКГО је истакла и потребу јачања локалних савета за запошљавање у смислу њихових аналитичких способности да раде периодичне анализе и указују на промене и потребе кориговања локалних планских докумената како би мере у правом смислу одговориле на изазове на локалном тржишту рада. Истакнута је потреба даље децентрализације локалних политика запошљавања у правцу реаговања на специфичности на тржишту рада, а истакнута је и потреба да посебан фокус Стратегије и акционог плана треба да буде посвећен подршци малим и неразвијеним ЈЛС.

У циљу јачања капацитета ЈЛС за спровођење политике ЛЕР, организована је акредитована обука „Инструменти за ЛЕР", која је реализована у три термина, уз укупно 79 учесника. Обука је била усмерена на примену инструмената локалног економског развоја и унапређење капацитета запослених за планирање и спровођење мера подршке локалној привреди.

Прикупљани су и обрађивани подаци од ЈЛС о мерама подршке привреди, као и подаци релевантни за развој система за подршку доношењу одлука на националном нивоу.

Припремани су материјали и програми за обуке у областима ЛЕР-а и инклузивне економије. У марту је реализовано учешће на округлом столу Савета Европе посвећеном запошљавању маргинализованих група, а настављена је и припрема конференције посвећене запошљавању и локалном економском развоју.

Посебна активност била је усмерена на рад Мреже за ЛЕР, као механизма за континуирану размену информација, искустава и потреба ЈЛС. За септембар је припремљен састанак Мреже посвећен актуелним и будућим изазовима на тржишту рада, укључујући усклађивање политика са потребама привреде, развој вештина, демографске промене и укључивање на тржиште рада.

У току је финализација Приручника за подстицање раста и развоја привреде од стране ЈЛС – примери из Србије и регионална и међународна искуства. Приручник ће пружити оквир за даље унапређење квалитета политике подстицаја у ЈЛС кроз примере добре праксе у Србији, као и регионална, али и међународна искуства и на тај начин отворити и нову перспективу за рад ЈЛС у овом домену, али и понудити нове правце и даље могућности за креирање још оптималнијих политика и мера према привредним субјектима. Приручник треба додатно да унапреди улогу ЈЛС као активног чиниоца изградње квалитетнијег привредног амбијента и јасније улоге ЈЛС у овој области деловања.

Финализован је Водич за ефикасно и одрживо управљање шумама на нивоу ЈЛС са циљем унапређења капацитета запослених у ЈЛС који обављају послове у области шумарства у смислу бољег разумевања надлежности и унапређења сарадње са релевантним институцијама. Документ треба да пружи подршку ЈЛС да стекну или прошире знање и смање велики број недоумица и нејасноћа приликом поступања ЈЛС с обзиром на то да до сада није постојао овакав вид инструктивног материјала у предметној области који би им помогао да ефикасније обављају послове.

У оквиру директне подршке ЈЛС реализовани су и настављени пакети подршке за Ниш, Рашку и Прокупље у области локалног економског развоја, за Пирот у области социјалног предузетништва и за Тутин у области женског предузетништва. За Ниш, Рашку и Прокупље припремљене су и реализоване обуке за представнике ових ЈЛС, у складу са идентификованим потребама и приоритетима локалних управа. Подршка је обухватила унапређење капацитета за планирање и спровођење ЛЕР политика, анализу локалне економије и програма подршке привреди, као и унапређење рада са привредом и инвеститорима. Посебна пажња била је усмерена на израду и примену годишњег акционог плана рада за ЛЕР, унапређење процедура и инструмената рада, као и систематизацију података о привреди и инвестиционим потенцијалима. У зависности од потреба ЈЛС, обрађене су и теме управљања пословним зонама и локацијама, комуникације са привредом и инвеститорима и унапређења каталога услуга и регистара. Обуке су реализоване у Рашкој 30. и 31. јула, Нишу 8. и 9. септембра и Прокупљу 10. и 11. септембра, уз укупно 57 учесника.

За Пирот је настављена директна подршка у области развоја социјалног предузетништва. Реализовани су радионица, фокус група, интервјуи и консултације са релевантним актерима, на основу којих је припремљен Нацрт програма подршке развоју социјалног предузетништва. У септембру су спроведене онлајн консултације са радном групом и заинтересованим актерима, уз учешће 15 представника. Град Пирот планира да определи средства за спровођење програма и да, након јавне расправе планиране за новембар, предложи Програм Скупштини града на усвајање.

У Тутину је настављен рад на директној подршци развоју женског предузетништва. Спроведена је анализа стања, прикупљени су подаци и обављени разговори са релевантним актерима, а припремљен је и први нацрт анализе програма запошљавања. Настављен је рад на анализи стања женског предузетништва, док су консултације о припремљеном нацрту програма даље планиране.

Поред директне подршке ЈЛС, завршена је упоредна анализа мера и подстицаја за женско предузетништво. У процесу израде анализе прикупљани су подаци од ЈЛС и спроведена је консултација са женама предузетницама, укључујући онлајн фокус групу са женама предузетницама из Крагујевца.

Када је реч о сарадњи са надлежним националним институцијама у унапређењу стратешког и правног оквира за успостављање система кохезионе политике на локалном нивоу, важно је истаћи да је окончан раније започети ангажман и процес у вези са Законом о успостављању и функционисању система за управљање кохезионом политиком (усвојен априла 2026.), укључујући и учешће представника СКГО на јавном слушању у Народној скупштини (фебруар 2026). Како Закон предвиђа и доношење две Уредбе за два главна циља кохезионе политике, СКГО активно учествује у радним групама у координацији МЕИ, у оквиру којих се припремају ови подзаконски акти.

У оквиру програма „ЕУ подршка интегрисаном територијалном развоју - ЕУ ИНТЕГРА", који спроводи СКГО у сарадњи са Министарством за европске интеграције и УНОПС, кроз директан грант Европске уније, расписан је позив за доделу грантова за 12 територија које имају израђене стратегије територијалног развоја. Укупна вредност позива је 4,72 милиона евра и трајао од 10. јула до 07. новембра 2025. године. Додељено је укупно пет грантова који покривају 14 ЈЛС, за имплементацију интегралних пројеката укупне вредности од око 4,5 милиона евра. Поред приручника за реализацију интегралних пројеката, као подршка грантистима израђен је и приручник за буџетирање интегралних пројеката. Поред тога одржана су два сета радионица за ЈЛС и РРА које имплементирају грантове, две радионице за реализацију пројеката и две радионице за спровођење јавних набавки у оквиру грант пројеката.

Почетком августа месеца 2026. године расписан је јавни позив за израду пројектно-техничке документације за будуће интегралне пројекте који произлазе из већ израђених територијалних стратегија. Кроз овај позив, локалне самоуправе и њихови партнери могу обезбедити бесповратна средства за израду пројектно-техничке документације и других припремних докумената неопходних за реализацију будућих интегралних пројеката, заснованих на потребама, мерама и циљевима дефинисаним у усвојеним територијалним стратегијама у оквиру програма ЕУ ПРО Плус или територијалним стратегијама које се израђују у оквиру Програма ЕУ ИНТЕГРА. На тај начин доприноси се унапређењу спремности пројеката за финансирање и реализацију, јачању капацитета ЈЛС и њихових партнера за планирање и спровођење интегралног територијалног развоја, као и ефикаснијем коришћењу средстава

Европске уније. Укупна вредност позива је 733 хиљаде евра, а укупно 72 ЈЛС могу конкурисати за средства.

Радионица на тему јачања капацитета запослених у ЈЛС за планско управљање урбаним обрасцима бањских насеља је одржана током априла у просторијама СКГО. Присутним представницима градова и општина на чијој се територији налазе бање представљени су резултати истраживања 3 београдска факултета која су преточена у својеврсни атлас који чине прикупљени подаци, планови и документација о 38 бањских места у Србији. Присутни представници из градова и општина имали су прилике и да се упознају са примерима добре планерске праксе из европских земаља и начинима како се изузетно комплексни екосистеми бања могу третирати у планским документима у циљу одрживог коришћења расположивих ресурса. Неки од посебних изазова о којима се говорило на радионици су: приступачност и мобилност у бањским местима, очување културно-историјског и градитељског наслеђа, баланс између заштите животне средине и предела и економског развоја и туризма, изазови комуналног и инфраструктурног опремања. Представљени су и резултати СКГО анализе о правном оквиру за управљање бањама и о администрирању природног лековитог фактора.

Завршено је ревидирање Приручника за инспекторе у ЈЛС у области угоститељства. Наиме, како је прошло шест година од издавања првог Приручника за инспекторе ЈЛС у области угоститељства, а у међувремену је успостављен ЦИС и донети Правилници који уређују његово коришћење, било је потребно Приручник ускладити са изменама прописа, као и допунити условима и упутством за коришћење ЦИС-а, како би Приручник и даље представљао значајан алат који треба да олакша ЈЛС да искористе законске могућности и спроведу надлежности у вези са инспекцијским надзором у области туризма и угоститељства.

СКГО је покренула иницијативу за унапређење правног и институционалног оквира од значаја за развој бањског туризма у Републици Србији и у том смислу обратила се Министарству здравља, Министарству туризма и омладине, Министарству рударства и енергетике и Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде. С обзиром да су сва четири министарства одговорила позитивно на предлог да се организује састанак на коме би се заједнички сагледавала могућа решења, СКГО ће у наредном периоду упутити предлог за организовање састанка са фокусом на темама као што су кључни проблеми у примени постојеће правне регулативе, коришћења ПЛФ и питање заштите и одрживог коришћења природних ресурса, улоге и надлежности ЈЛС; потребне измене и допуне постојећих прописа и договора о наредним корацима и даљем међу-секторском раду.

СКГО је кроз рад Националног савета за развој туризма пратила израду Стратешке процене утицаја туризма на заштиту животне средине. Након што је овај документ израђен и усвојен од стране релевантних институција, Стратегија развоја туризма за период 2026-2030. година је усвојена на седници Владе у септембру.

Планирани резултат 3.2.: Унапређено деловање ЈЛС у области пољопривреде и руралног развоја и у коришћењу средстава из програма ИПАРД

СКГО је као активан члан Радне групе МПШВ за израду Нацрта закона о комасацији у два наврата достављала коментаре на достављене верзије Нацрта закона о комасацији, углавном у деловима који дефинишу улогу ЈЛС с обзиром на то да ЈЛС имају много обавеза, али без довољно јасних алата, рокова, финансијских и планских заштита. У складу са Нацртом, Управа за пољопривредно земљиште преузима реализацију процеса комасације (ЈЛС израђује и доноси програм, учествује у комисији итд.) - поступка који су до сада водиле ЈЛС. И током јавне расправе током јула месеца, СКГО је доставила своје коментаре задржавајући основну концептуалну идеју о задржавању доминантне надлежности градова и општина за спровођење поступка имајући у виду да ЈЛС најбоље познају локалне прилике, инфраструктурне и развојне потребе и сносе највећи део последица спровођења комасације на својој територији.

Уз подршку СКГО, одржана је, у сарадњи са МПШВ дводневна радионица почетком фебруара у циљу измене Правилника о обрасцу и садржини програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја и обрасцу извештаја о спровођењу мера пољопривредне политике и политике руралног развој. Правилник представља правни оквир општинама и градовима у Србији за дефинисање и спровођење њихових годишњих локалних програма подршке. Предлогом за измену Правилника предложене су измене Прилога Правилника - Шифарника мера, и то табела 3. Врсте мера руралног развоја и 4. Врсте мера посебних подстицаја. Шифарник мера у оквиру Правилника представља стандардизовану „листу мера" са

јединственим шифрама које су дефинисане за потребе планирања, праћења и извештавања о активностима на исплати подстицаја у области пољопривреде и руралног развоја општина и градова. Имајући у виду предметне измене Правилника, СКГО припрема реализацију 2 радионице како би се усвојене измене представиле ЈЛС, а истовремено и представио нови стратешки оквир (Стратегија пољопривреде и руралног развоја 2026–2034) који је битан за планирање и спровођење мера на локалном нивоу.

У току је ревидирање и иновирање Водича кроз примере добре праксе у примени мера подршке пољопривреди и руралном развоју, који је покренут као одговор на интересовање ЈЛС за инструктивни материјал са конкретним примерима успешне праксе. Водич треба додатно ускладити са усвојеним изменама Шифарника мера као саставног дела напред споменутог Правилника.

Током априла одржан је састанак Мреже за пољопривреду и рурални развој (заједнички са Мрежом начелника градских/општинских управа) са темом која постаје све важнија на европском путу Србије, а то је улога и значај успостављања система за идентификацију земљишних парцела (ЛПИС). На састанку је представљен овај систем, фазе израде истог, динамика реализације. Очекује се да се до краја 2026. године успостави ЛПИС на територији целе РС, а као један од главних партнера на успостављању овог система препозната је и СКГО.

Током фебруара одржан је дводневни регионални скуп са разменом искуства са земљама из окружења (Црна Гора и Хрватска) у области акредитације Мере 6 ИПАРД 3 - рурална инфраструктура. Презентована су искуства Хрватске и Црне Горе у припреми мере 6. На радионици је учествовало 42 представника из: Агенције за аграрна плаћања у пољопривреди, рибарству и руралном развоју РХ, представнице Црне Горе из Директората за рурални развој и Агенције за аграрна плаћања, представници Министарства пољопривреде - Управљачког тела, УАП, Министарства финансија, 5 ЈЛС (Бач, Рача, Вршац, Велико Градиште и Жагубица) и СКГО. Скуп је био прилика да се представи целокупан процес припреме за акредитацију мере: од доношења одлуке о акредитацији мере, преко свих процеса, поступака, проблема и изазова са којима су се суочили релевантни институционални актери у Хрватској и Црној Гори. Поред процеса акредитације, фокус је био и на представљању искустава Републике Хрватске у поступку спровођења Мере 6, те предочавања резултата и ефеката спровођења мере за ЈЛС и развој руралних подручја генерално.

СКГО је припремила и Анализу капацитета и спремности ЈЛС за припрему и спровођење пројеката руралне инфраструктуре. Израда ове Анализе омогућила је да се на узорку градова и општина сазнају и сагледају информације о постојећим капацитетима за припрему пројеката, али и спремности пројеката у области инфраструктуре ЈЛС у руралним подручјима и направи почетна база којом се стиче увид у стање пројеката у инвестицијама које би потенцијално могле бити обухваћене Мером 6. Реализација ове активности била је поткрепљена валидним изворима верификације (саставни део Анализе била је теренска посета 20 ЈЛС). Указала је на недостајуће капацитете и знања запослених у ЈЛС, односно на недостатке на којима треба даље радити како би локални пројекти били спремни за аплицирање. Дакле, ова анализа обезбедила је информације о активностима које је потребно спровести у циљу припреме самих ЈЛС за спровођење ове мере у пракси. Такође, захваљујући израђеној Анализи, СКГО је у могућности да активно заступа интересе ЈЛС у процесу акредитације ове мере од стране ресорног министарства.

СКГО учествује у Радној групи Сектора за пољопривредну политику МПШВ за израду Смерница за адаптацију пољопривредне производње на климатске промене и њихову интеграцију у пољопривредну политику са циљем да ове смернице буду водич за креаторе стратешких докумената, како на националном, тако и на локалном нивоу када су у питању климатске промене у пољопривреди. У периоду од 21. до 23. септембра је одржан састанак РГ за финализацију националних Смерница.

Седма седница ИПАРД III Одбора за праћење је одржана 17. јуна 2026. године, у Београду. На састанку је речено да ће се у овом програмском периоду радити на акредитацији мера 4 и 6 (која се односи на подршку развоју руралне инфраструктуре) док ће мера 5 бити део наредног ИПАРДа. За меру 6 је у току припрема Акционог плана са јасним активностима и роковима за реализацију. Министарство финансија најавило је да би у априлу 2027. требало да се поднесе захтев за поверавање послова спровођења буџета ЕК (подношење пакета ЕК). То значи да у међувремену треба да буде уређено све што се тиче: правног и институционалног оквира, људских ресурса (запошљавање и обуке), процедуре, интерна и екстерна ревизија.

У сарадњи са Управом за аграрна плаћања МПШВ у току је припрема три дводневне радионице (један дан уживо, један онлајн) на тему ИАКС/ЛПИС – Концепт, правила дигитализације и упознавање са апликацијом за представнике ЈЛС у циљу упознавања и практичног овладавања радом на ЛПИС-у као елементу ИАКС-а. На овај начин, планским деловањем, превенира се у будућности појава великог броја недоумица и нејасноћа приликом поступања ЈЛС, чиме се повећава ефикасност и поузданост подршке коју ЈЛС пружа корисницима - регистрованим пољопривредним газдинствима.

Прва седница СКГО Одбора за економски развој је одржана 30. септембра, а главне теме су биле: Стратегија пољопривреде и руралног развоја за период 2026-2034 и предлог Акционог плана за период 2026–2028, успостављање Система за идентификацију земљишних парцела (ЛПИС) – пресек стања и наредни кораци (увођење ГСА, геопросторне апликације за подношење јединственог захтева за подстицаје) као и информација о ФАО пројекту: „Убрзавање инвестиција за реализацију циљева одрживог развоја и трансформацију прехрамбеног сектора у Србији.

У извештајном периоду, активности у области локалног економског развоја биле су усмерене на три нивоа деловања: заступање интереса и потреба јединица локалне самоуправе и унапређење оквира за ЛЕР, пружање опште подршке ЈЛС кроз развој знања, алата и размену искустава, као и директну стручну подршку одабраним ЈЛС у складу са њиховим специфичним потребама.

СКГО је у извештајном периоду заступала интересе ЈЛС у областима од значаја за локални економски развој, кроз учешће у консултативним процесима и разматрање предлога прописа и стратешких докумената. Припремљен је предлог за измену Уредбе о класификацији делатности, са циљем унапређења услова за обављање и подршку старим занатима.

У оквиру консултација у вези са Нацртом закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, прикупљени су и анализирани ставови ЈЛС и припремљени коментари СКГО. Настављен је рад на сагледавању потреба ЈЛС у области подршке привреди и развоја локалне економије, укључујући прикупљање података о мерама подршке привреди које су ЈЛС реализовале у 2025. години и планирале за 2026. годину.

У оквиру праћења спровођења националних политика, припремљен је извештај о реализацији Акционог плана за спровођење Стратегије за развој малих и средњих предузећа. Обезбеђен је и допринос процесима од значаја за прекограничну сарадњу, кроз учешће на 9. састанку Заједничког одбора за праћење програма прекограничне сарадње Србија–Црна Гора.

СКГО је учествовала и у активностима усмереним на унапређење политика социјалног предузетништва и инклузивне економије. У том контексту реализоване су активности размене искустава са домаћим и међународним партнерима, укључујући обуку о социјалном предузетништву коју су организовали KfW и Smart Collective, као и дводневни састанак у организацији GIZ-а посвећен социјалном предузетништву и радним центрима.

Током извештајног периода реализоване су и активности усмерене на повезивање локалног економског развоја са политиком запошљавања и инклузивном економијом. У оквиру припреме активности за ЈЛС, спроведене су консултације, припремани програми и материјали за обуке и координиран рад стручњака ангажованих на појединачним пакетима подршке.

У области регионалне и међународне сарадње, СКГО је учествовала у избору регионалне предузетнице у оквиру иницијативе за женско предузетништво на Западном Балкану, укључујући бодовање пријава, рад жирија и доделу признања у Сарајеву. Реализовано је и учешће на Форуму о родној равноправности у Сарајеву.

Планирани резултат 3.3.: Унапређени доступност, квалитет и ефикасност локалних политика и услуга у области здравља, социјалне заштите и социјалне инклузије

У области социјалне заштите и социјалне инклузије, СКГО активно учествује у раду више радних група које су ангажоване на изради стратешких и законских докумената. Током извештајног периода, СКГО је била део процеса израде Националне стратегије социјалне заштите, као и новог Закона о социјалној заштити, који се налазе у фази припреме.

Као активан члан Радне групе за социјално укључивање и миграције Мреже асоцијација локалних власти југоисточне Европе (NALAS), СКГО је пружала подршку у припреми и спровођењу различитих мера усмерених на социјалну инклузију.

Значајан извор подршке активностима СКГО у погледу унапређења ефикасности политика социјалне заштите и укључивања, представља ЕУ/ИПА 2020 СПАРИ пројекат:

Када је реч о грант-компоненти предметног пројекта – од 47 **грант пројеката,** који се спроводе у 41 локалној самоуправи (35 у области унапређења услуга социјалне заштите и 12 у области инклузије Рома), до 30.09.2026. године завршен је 41 пројекат од којих 30 из области унапређења услуга социјалне заштите и 11 у области инклузије Рома. У току је процес припреме и одобравања финалних извештаја за пројекте који су завршили имплементацију.

У области социјалне заштите, а у оквиру стручно-техничке и финансијске подршке за 20 изабраних ЈЛС у извештајном периоду пружана је подршка у изради програма унапређења социјалне заштите. Програми за унапређење СЗ су усвојени у 16 локалних самоуправа (Белој Паланци, Бабушници, Беочину, Блацу, Оџацима, Сврљигу, Петровцу на Млави, Рачи, Врњачкој Бањи, Крушевцу, Шиду, Тутину, Параћину, Крагујевцу и Смедеревској Паланци). Финализација и усвајање Програма СЗ у преостале четири ЈЛС очекују се до краја године (Ада, Ужице, Рашка и Алексинац).

Како би додатно подржали унапређење локалних система социјалне заштите, СКГО је током 2025. године на основу јавног конкурса изабрала додатних 8 јединица локалне самоуправе Инђија, Лапово, Књажевац, Србобран, Неготин, Нова Варош, Жагубица и Љубовија за подршку у области унапређења социјалне заштите. Након што су израђене иницијалне анализе стања и потреба у области социјалне заштите, кроз преглед постојећег планског и нормативног оквира, институционалних и финансијских механизама, као и капацитета и потреба локалне самоуправе у области социјалне заштите, као почетна активност за израду Програма социјалне заштите, у подржаним ЈЛС је спроведена практична примена методологије за процену потреба корисника/потенцијалних корисника права и услуга социјалне заштите, као и идентификација ресурса пружалаца услуга социјалне заштите на локалном нивоу ("мапирање"). Након обраде и анализе прикупљених података, извештај о мапираним потребама и расположивим ресурсима је израђен и представљен руководству у локалним самоуправама. Са аспекта јавних финансија и буџета, израђена је анализа постојећих докумената којима се регулише систем социјалне заштите и реализована је подршка у припреми Програма 11 буџета за 2026. годину. Жагубица, Љубовија и Нова Варош су усвојиле програме унапређења социјалне заштите. У преосталих 5 локалних самоуправа су завршени нацрти Програма социјалне заштите (Књажевац, Неготин, Лапово, Србобран и Инђија). У 7 ЈЛС су израђени планови јавних набавки из области социјалне заштите. У свих 8 јединица локалне самоуправе у току је пружање подршке у изради нормативних аката из области социјалне заштите.

Такође, припремљен је Методолошки оквир за израду студије оправданости оснивања установе за пружање услуга социјалне заштите на локалном нивоу.

У области инклузије Рома у финалној фази је пружање свеобухватне подршке у 10 изабраних локалних самоуправа у подизању капацитета мобилних тимова за инклузију Рома и локалних координационих тела и подршку у њиховом функционисању. У извештајном периоду мере и активности из оперативних планова за 2025. годину су спроведене и припремљени су и поднети на усвајање извештаји о реализацији. Усвојени су локални акциони планови за инклузију Рома у свих 10 подржаних локалних самоуправа: Врњачка Бања, Жабаљ, Врбас, ГО Обреновац, Кикинда, Сечањ, Кањижа, ГО Нови Београд, Чачак и Пожега.

Поред горе наведених 10 локалних самоуправа којима се пружа свеобухватна подршка у области инклузије Рома и Ромкиња, у извештајном периоду, а у складу са закљученим споразумима о сарадњи са додатним локалним самоуправама одабраним путем јавног позива, пружа се подршка у изради локалних акционих планова за инклузију Рома и Ромкиња (10 локалних самоуправа), као и спровођењу оперативних планова мобилних тимова за инклузију Рома за 2025. годину (такође 10 локалних самоуправа).

Локални акциони планови за инклузију Рома и Ромкиња за период 2026-2028. године су усвојени у три локалне самоуправе (Младеновац, Вршац и Лозница) док је у преосталих 7 израда у току (Беочин, Врање, Лесковац, Нова Црња, Нови Пазар, Прокупље и Сурдулица).

Додатно, са пет локалних самоуправа (Чачак, Обреновац, Кањижа, Нови Београд и Сечањ) које су изразиле заинтересованост и обезбедиле средства за подршку инклузији Рома кроз оперативне планове за 2026. годину су потписани уговори о кофинасирању оперативних планова у максималном износу до 5.000 евра и њихова реализација је у току.

Прва од 5 планираних регионалних акредитованих обука за развој, спровођење и праћење мера за социјалну инклузију Рома на локалном нивоу одржана је у Нишу 10. и 11. јуна 2026. године. Преостале 4 регионалне обуке биће одржане у трећем кварталу 2026. године.

Пета (П2П) радионица за Мобилне тимове за инклузију Рома организована је 13. и 14. маја 2026. године у Шапцу. Током дводневне радионице, 32 учесника је унапредило капацитете за припрему пројеката у области инклузије Рома и Ромкиња на локалном нивоу.

Остале значајне активности СКГО у оквиру предметног резултата обухватају:

Заједнички састанак Мреже за социјалну заштиту и Мреже за ромска питања - организован 18. јуна 2026. године са циљем унапређења размене искустава и координације између ЈЛС, надлежних институција и партнерских организација у областима социјалне заштите и социјалног укључивања Рома. Током састанка представљене су актуелне активности и политике надлежних институција, као и резултати програма и пројеката који доприносе унапређењу локалних механизама подршке и међуресорне сарадње. Посебан фокус био је на спровођењу Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња, унапређењу локалних услуга социјалне заштите, подршци реинтеграцији повратника, као и припремама за коришћење средстава Европског социјалног фонда. Учесници су разменили искуства и примере добре праксе, уз закључак да је континуирана сарадња локалног и националног нивоа кључна за одрживо унапређење квалитета и доступности услуга за рањиве групе. На заједничком састанку две Мреже СКГО присуствовало је 75 учесника, представника јединица локалне самоуправе, ресорних министарстава, институција и организација цивилног друштва.

У области здравља и социјалне политике, средином јула је одржана конститутивна седница Одбора за здравље и социјалну политику, у Сокобањи. СКГО је током 2026. године на иницијативу Одбора за здравље и социјалну политику израдила моделе аката и водич за послове мртвозорства у јединицама локалне самоуправе.

Друга дугогодишња иницијатива Одбора тицала се прецизирања и норматива у области финансирања функционисања хитне медицинске помоћи на локалном нивоу, која је реализована почетком 2026. године, када је усвојен Правилник о нормативима ХМП, чиме је испуњен и стратешки циљ СКГО у овој области.

У сарадњи са Институтом за јавно здравље Републике Србије, реализована је подршка у обавезном годишњем извештавању на тему стања јавног здравља на нивоу ЈЛС.

Мрежа за здравље, одржана 25. маја у Београду, је окупила преко 200 учесника из целе Србије, али и региона (Босне и Херцеговине, Хрватске и Црне Горе), а сутрадан је у просторијама СКГО одржан састанак са представницима ЈЛС, удружења и Министарства здравља Федерације и Републике Српске, где је СКГО представила свој рад и резултате.

Средином јула је одржано 5 радионица на тему стратешког планирања јавног здравља са око 180 учесника.

Почетком јесени је започео пројекат са СЗО и ИЗЈЗ Милан Јовановић Батут "Подршка ЈЛС у реализацији симулационих вежби за спровођење Планова спремности и реаговања на јавноздравствене ризике" које се спроводе у пет ЈЛС (Краљево, Обреновац, Сомбор, Димитровград и Варварин).

Планирани резултат 3.4.: Унапређено деловање локалне самоуправе у области образовања и подршке деци и омладини

Одбор за образовање, спорт, културу и омладину је конституисан средином септембра у Деспотовцу, који је председавајућа општина. У области образовања, СКГО је учествовала у радним групама за израду стандарда и критеријума за каријерно вођење и дуално образовање, који су ове године израђени и усвојени.

СКГО је делегирала члана и заменика члана РГ за израду Стратегије демографског развоја РС за период 2026–2033. године и активно учествује у изради овог документа а чији завршетак се очекује у последњем кварталу ове године.

Такође, у оквиру Програма Права детета у ЛС израђене су Смернице ЛС за успостављање, координацију и одрживо пружање услуге породично оријентисаних раних интервенција (ПОРИ). У оквиру пројекта израђени су протоколи о сарадњи између институција за увођење ПОРИ услуга у 8 ЛС. Такође, реализовани су грантови за услугу ПОРИ (за ангажовање стручњака који спроводи услугу) у 7 ЛС док је у 11 ЛС из гранта купљена опрема за институције које спроводе ову услугу. Надаље, 13 дневних боравака за децу са сметањама у развоју као и удружења који раде са овом децом су добила донацију дидактичког материјала и играчака. У мају месецу организована је радионица за чланове 18 локалних ПОРИ тимова ради размене искустава и боље

умрежавања (број учесника 41). 23. септембра 2026. године у сарадњи са UNICEF и Институтом за рани развој детета и инклузију у Београду СКГО је организовала конференцију са представницима установа из области здравља, социјалне заштите, образовања, националним и локалним партнерима на тему јачања услуга ПОРИ у Србији кроз међу-секторску сарадњу институција и ЈЛС.

У току су припреме за реализацију шест регионалних обука за чланове интересорних комисија са подручја Војводине и Београда, док ће за остале ЛС обука бити реализована у првом кварталу наредне године.

Такође, СКГО пружа стручно-техничку подршку Новом Пазару и Врању кроз UNDP пројекат *Људи чине град* са циљем снажења капацитета чланова Савета за породицу и демографију на тему породично оријентисаног буџетирања.

СКГО континуирано пружа подршку локалним самоуправама у развоју и унапређењу локалних политика према младима. Активности СКГО у овој области усмерене су на јачање институционалних и програмских капацитета градова и општина, усклађивање локалних стратешких докумената са националним оквиром, као и подстицање учешћа младих у процесима доношења одлука на локалном нивоу.

У извештајном периоду активности СКГО у области омладинске политике биле су усмерене на јачање капацитета локалних самоуправа за планирање и спровођење омладинске политике, подршку унапређењу институционалног положаја локалних механизама за младе, повезивање националних и локалних политика, као и на промовисање учешћа младих у креирању јавних политика и развоју локалних заједница.

СКГО је током августа и септембра месеца организовала четири дводневне акредитоване обуке за запослене у локалним самоуправама (ЛС) и представнике релевантних локалних институција и организација на тему: „Управљање локалним политикама за младе". Спровођење обуке реализовано је у оквиру пројекта „Партнерство за добру локалну самоуправу" као акредитовани програм у оквиру Секторског програма континуираног стручног усавршавања запослених у ЈЛС за 2026. годину. Циљ обуке био је јачање професионалних капацитета представника локалне самоуправе за планирање и управљање омладинском политиком кроз представљање практичних знања и алата за ефикасније планирање, координацију и управљање локалним политикама за младе, како би се обезбедило квалитетније и одрживије задовољавање потреба младих у локалним заједницама. Обуке је похађало више од 60 представника из 29 локалних самоуправа, чиме је додатно ојачана мрежа локалних актера који се непосредно баве планирањем и спровођењем омладинске политике.

У контексту иницијативе Министарства туризма и омладине за унапређење услова за дугорочни ангажман координатора канцеларија за младе, СКГО је израдила анализу финансијске оправданости њиховог дугорочног запошљавања. Анализа је заснована на комбинацији финансијских капацитета локалних самоуправа и броја младих на њиховој територији, као основних критеријума за процену потребе за обезбеђивањем континуираног институционалног капацитета за спровођење омладинске политике. На основу различитих комбинација ових критеријума дефинисани су могући обухвати локалних самоуправа, уз постепено укључивање ЈЛС које, поред финансијске одрживости, карактерише и значајан број младих, односно потреба да најмање једно лице буде трајније задужено за област омладинске политике.

СКГО је учествовала у процесу избора локалне самоуправе која ће носити титулу „Престоница младих Републике Србије" за 2027. годину. „Престоница младих" је пројекат спроведен у реализацији Министарства туризма и омладине. У завршници избора нашле су се локалне самоуправе Бечеј, Врање, Лесковац, Крушевац и Зрењанин, а Општина Бечеј је 15. јуна 2026. године проглашена за Престоницу младих Републике Србије за 2027. годину. Учешћем у овом процесу СКГО је допринела вредновању капацитета и планова локалних самоуправа за развој омладинске политике, као и промовисању значаја системског приступа учешћу младих, развоју локалних услуга и стварању подстицајног окружења за младе.

Представник СКГО учествовао је на округлом столу посвећеном примени инструмента Youth Test, у организацији Кровне организације младих Србије (КОМС). Youth Test представља инструмент којим се процењује утицај предложених јавних политика и прописа на младе и којим се подстиче њихово укључивање у процесе креирања јавних политика. Учешће СКГО на овом скупу било је значајно са аспекта размене информација о могућностима примене оваквих инструмената и на локалном нивоу, посебно у контексту процене утицаја јавних политика на положај младих и њихово учешће у доношењу одлука.

Семинар и студијска посета под називом „From Twinning to Transforming: Youth-Inclusive Decentralised Cooperation as a Peacebuilding Instrument", у организацији NALAS-a и UNDP Северна Македонија, реализовани су у оквиру регионалног програма Уједињених нација „Youth 4 Inclusion, Equality & Trust". Окупљени су представници локалних самоуправа, асоцијација локалних власти, савета за младе, омладинских организација и младих лидера из пет земаља Западног Балкана. Током семинара разматране су могућности повезивања агенде „Млади, мир и безбедност" са децентрализованом сарадњом и твининг партнерствима, укључивања младих у локалну и међународну сарадњу. Учешће СКГО допринело је размени искустава и даљем развоју подршке локалним самоуправама у области учешћа младих, међународне сарадње и локалних политика за младе.

СКГО је активно учествовала у раду Радне групе за израду Акционог плана за период 2026–2028. године за спровођење *Стратегије за младе у Републици Србији 2023–2030*. Учествовањем у раду ове групе СКГО је допринела усаглашавању националних и локалних приоритета у области омладинске политике и јачању механизама подршке градовима и општинама. Акциони план је усвојен 9. јула 2026. године.

У оквиру Координационог тела за израду и праћење Плана имплементације Гаранције за младе, СКГО активно доприноси процесу дефинисања мера подршке младима у преласку из образовања у област рада и радног ангажмана, као и у повезивању локалних услуга у домену запошљавања, образовања и социјалне инклузије.

Планирани резултат 3.5.: Развијене доступне, ефикасне и квалитетне локалне политике у области спорта и културе

СКГО је активно учествовала у изради Стратегије развоја спорта у Републици Србији за период 2025–2035. године која је усвојена средином године, а претходиле су јој 4 јавне расправе одржане у Београду, Краљеву, Врању и Новом Саду, у организацији СКГО, као део регионалних састанака Мреже за спорт, са око 200 учесника. У току је израда Акционог плана за прве три године трајања Стратегије, а СКГО је члан и ове радне групе.

ПРОГРАМСКИ ЦИЉ 4. УРБАНИ РАЗВОЈ ЗАСНОВАН НА ОДРЖИВОСТИ, УКЉУЧЕНОСТИ И ЈЕДНАКОСТИ, УСМЕРЕН НА ПРОСПЕРИТЕТ ЛОКАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА И УГЉЕНИЧНУ НЕУТРАЛНОСТ

Планирани резултат 4.1.: Унапређено спровођење надлежности у области заштите животне средине, смањења ризика од катастрофа и адаптација на климатске промене

У извештајном периоду СКГО је наставила активно учешће у процесима унапређења стратешког оквира у области заштите животне средине, са посебним фокусом на заступање интереса и потреба јединица локалне самоуправе. Влада Републике Србије усвојила је 30. јула 2026. године Стратегију заштите животне средине – Зелену агенду за Републику Србију до 2033. године, у чијој припреми је СКГО учествовала кроз рад надлежне радне групе. Почетком године усвојен је и Програм развоја циркуларне економије у Републици Србији за период 2026–2030. године, са Акционим планом за период 2026–2027. године, у чијој припреми је СКГО заступала интересе локалног нивоа.

Усвојен је Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, а СКГО је, ради информисања и подршке ЈЛС у примени новог нормативног оквира, припремила посебно издање билтена „Правне новости" посвећено овом закону.

Представници СКГО су током извештајног периода именовани, односно наставили учешће у више националних радних и координационих тела од значаја за локалну самоуправу у области животне средине и климатских промена: Радној групи за ревизију специфичних планова имплементације Оквирне директиве о водама и Директиве о пречишћавању комуналних отпадних вода; Националном савету за климатске промене; Радној групи за израду Акционог плана за период 2027–2030. године за спровођење Програма прилагођавања на измењене климатске услове за период 2023–2030. године; Радној групи за израду Закона о климатским променама; Преговарачкој групи за Поглавље 27 – Животна средина и климатске промене; Надзорном одбору пројекта „Примена принципа циркуларне економије у општинама и предузећима као алата за постизање одрживог развоја у Републици Србији", као и Међусекторској радној групи за спровођење Зелене агенде за Западни Балкан. На трећем састанку Радне групе за израду Националног плана финансирања био-диверзитета одржаног 28. јануара СКГО је указала на потребу да се адекватно евидентирају средства која ЈЛС издвајају за био-диверзитет и на значај локалних програма финансирања заштите животне средине. Постигнут је договор о значају одвојеног праћења локалних издвајања за финансирање био-диверзитета.

У септембру је конституисан Одбор за животну средину и ванредне ситуације СКГО у новом сазиву. На конститутивној седници, одржаној 22. септембра 2026. године, представљени су приоритети рада Одбора, као и резултати Анализе спровођења поступака процене утицаја и стратешке процене утицаја на животну средину на локалном нивоу, припремљене на основу података прикупљених од 74 градова и општина.

У оквиру 22. састанка Мреже еко-повереника, одржаног 11. марта, окупљено је 80 учесника из 42 ЈЛС, а кључне теме биле су мониторинг животне средине на локалном нивоу и управљање отпадом од грађења и рушења, укључујући обавезе ЈЛС и изазове у примени прописа. У оквиру ЕУ Зелене недеље, 4. јуна организован је скуп са 24 учесника из 12 ЈЛС, посвећен заштити био-диверзитета, улози младих у креирању локалних политика заштите животне средине и решењима заснованим на природи.

СКГО је 21. априла 2026. године, у сарадњи са Шведском агенцијом за заштиту животне средине и Шведским метеоролошким и хидролошким институтом, организовала радионицу „Јачање планирања квалитета ваздуха на локалном нивоу у Србији", намењену представницима јединица локалне самоуправе и стручњацима из ове области. На радионици су размотрени законодавни и стратешки оквир за управљање квалитетом ваздуха, обавезе које за локалне самоуправе произлазе из домаћих и европских прописа, као и најчешћи изазови у изради и спровођењу планова квалитета ваздуха. Посебан допринос дало је представљање искуства града Ужица у припреми и ревизији Плана квалитета ваздуха, укључујући праћење реализације мера, унапређење мониторинга, подршку замени индивидуалних ложишта и укључивање грађана и младих. Учесницима су представљени значај инвентара емисија, доступних података и моделовања за квалитетније планирање, као и могуће стратегије и мере за смањење загађења

ваздуха, а кроз завршну дискусију размењена су искуства и сагледане потребе локалних самоуправа за даљом стручном подршком.

На иницијативу Министарства за европске интеграције, које се обратило релевантним институцијама и актерима са захтевом за идентификацију потенцијалних пројеката како би се проценила оправданост приступања Србије програму LIFE Европске уније за 2026. годину након добијеног званичног позива, СКГО је пружила активан допринос припремом и достављањем предлога за два потенцијална пројекта. Будући да је приступање овом програму подразумевало обавезу плаћања котизације из буџета Републике Србије у износу од 1,5 милиона евра, након сагледавања свих околности и веома кратког временског рока за квалитетну припрему и пријаву предлога пројеката у оквиру текућих позива, донета је одлука да се формално учешће Србије у програму LIFE одложи за 2027. годину.

СКГО је у марту 2026. године закључила Меморандум о сарадњи са удружењем „Алтернатива за безбеднije хемикалије – АЛХем", ради унапређења заштите животне средине, одрживог развоја и примене зелених јавних набавки у Републици Србији. Сарадња је посебно усмерена на реализацију иницијативе „GREEN-PROC SRB: Унапређење примене зелених јавних набавки у Србији", у оквиру пројекта „Заједно за активно грађанско друштво – АКТ", у периоду од 1. априла 2026. до 31. јануара 2027. године. У оквиру иницијативе, СКГО ће подржати спровођење истраживања о досадашњој примени зелених јавних набавки у јединицама локалне самоуправе, избор локалних самоуправа за студије случаја, као и представљање налаза, препорука и практичних политика кроз рад релевантних мрежа СКГО.

Припремљен је Нацрт смерница за планирање прилагођавања на измењене климатске услове у локалним самоуправама, као методолошка подршка градовима и општинама у планирању и спровођењу мера прилагођавања, усклађена са актуелним националним стратешким и нормативним оквиром. По прибављању коментара на Нацрт од стране ресорног министарства, Смернице ће бити стављене на располагање градовима и општинама. Такође, припремљена је Анализа примене нових прописа у области процене утицаја и стратешке процене утицаја на животну средину на локалном нивоу, која обухвата анализу регулаторног оквира и искустава, капацитета и потреба ЈЛС у његовој примени. Истраживањем спроведеним у 74 ЈЛС утврђена је потреба за додатном стручном подршком локалним службеницима у примени нових прописа.

У циљу јачања капацитета локалних инспектора за заштиту животне средине, СКГО је организовала три регионалне радионице – у Врању, Руми и Београду, са укупно 65 учесника из 43 ЈЛС. Радионице су биле посвећене примени прописа, изазовима у инспекцијском надзору и управљању отпадом од грађења и рушења.

У области прилагођавања на измењене климатске услове, организована су два вебинара „Прилагођавање на измењене климатске услове на локалном нивоу – обавезе извештавања јединица локалне самоуправе у складу са Уредбом", са 113 учесника из 75 ЈЛС, са фокусом на обавезе ЈЛС и извештавање о спроведеним мерама прилагођавања. Поред тога, 10. и 11. септембра у Врњачкој Бањи реализована је акредитована обука „Прилагођавање на измењене климатске услове на локалном нивоу", за 22 учесника из 16 ЈЛС, усмерена на јачање капацитета за планирање и спровођење мера прилагођавања.

Представници СКГО учествовали су на регионалном скупу „Од података до акције: квалитет ваздуха, приступање ЕУ и млади као наредна генерација лидера у области заштите животне средине на Западном Балкану", одржаном 3. и 4. јуна 2026. године у Босни и Херцеговини. Скуп је био посвећен резултатима партнерства UNICEF-а, Шведске агенције за заштиту животне средине и SMHI-а за унапређење квалитета ваздуха, као и темама примене ревидиране ЕУ Директиве о квалитету амбијенталног ваздуха, испуњавања обавеза из Поглавља 27, јачања институционалних капацитета и укључивања младих у планирање и спровођење мера за унапређење квалитета ваздуха.

Представник СКГО учествовао је на обуци из области циркуларне економије, одржаној од 16. до 18. јуна 2026. године у Драчу, у организацији Мреже асоцијација локалних власти југоисточне Европе (NALAS). Обука је окупила представнике локалних самоуправа и националних асоцијација локалних власти из региона, а била је посвећена примени принципа циркуларне економије на локалном нивоу, управљању отпадом, одрживим јавним набавкама и размени примера добре праксе. Учествовање представника СКГО допринело је унапређењу знања и професионалних контаката у областима заштите животне средине, зелене транзиције и одрживог развоја, као и јачању сарадње са NALAS-ом и партнерским организацијама.

Током извештајног периода завршена је Анализа стања у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама у јединицама локалне самоуправе, која пружа свеобухватан преглед стања и капацитета ЈЛС у овој области, укључујући и аспекте финансирања. Анализа садржи и предлоге за унапређење система и представљаће основу за даље активности СКГО у пружању подршке градовима и општинама и заступању њихових интереса. Резултати Анализе биће представљени чланицама СКГО на првом наредном састанку Мреже за управљање ванредним ситуацијама.

У циљу даље подршке јединицама локалне самоуправе у области заштите од поплава, завршене су Смернице за израду оперативних планова одбране од поплава на водотоковима другог реда, чији је циљ да локалним самоуправама пруже практичну подршку и допринесу унапређењу и уједначавању приступа изради ових планова. Нацрт Смерница представљен је на састанку Мреже за управљање ванредним ситуацијама 11. јуна 2026. године у Београду. У наредном периоду биће припремљено финално издање документа, а штампани примерци биће достављени свим ЈЛС.

Директна стручна подршка јединицама локалне самоуправе настављена је кроз пакете подршке у областима управљања отпадом и квалитета ваздуха. У Бујановцу и Сремским Карловцима реализоване су активности на изради локалних планова управљања отпадом, укључујући подршку радним групама у дефинисању циљева и приоритета, примени приступа заснованог на људским правима и припреми испитивања задовољства корисника комуналним услугама. За обе ЈЛС припремљена је и студијска посета општини Чајетина ради размене искустава и упознавања са примерима добре праксе у управљању отпадом. У области квалитета ваздуха започета је реализација пакета подршке општини Осечина, са фокусом на формирање базе података о домаћинствима и индивидуалним ложиштима.

Када је реч о директној подршци локалним самоуправама, током 2026. године започето је спровођење пакета подршке у области смањења ризика од катастрофа за пет ЈЛС – Крушевац, Лазаревац, Ражањ, Нову Варош и Уб, са којима су потписани меморандуми о сарадњи. Подршка је усмерена на унапређење капацитета ЈЛС и планске документације у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама. У оквиру спровођења пакета подршке, у свих пет ЈЛС реализоване су радионице са организацијама цивилног друштва на тему њихове укључености у систем смањења ризика од катастрофа. Радионица у Крушевцу одржана је 18. маја уз учешће 26 учесника, у Лазаревцу 25. маја са 14 учесника, у Новој Вароши 3. јуна са 12 учесника, у Ражњу 4. јуна са 11 учесника и на Убу 16. јуна са 13 учесника. Такође, припремљени су елаборати за вежбе евакуације у основним школама у свих пет ЈЛС.

Посебан сегмент активности СКГО односио се на размену знања и искустава и повезивање представника локалних самоуправа у области управљања ванредним ситуацијама. Одржан је састанак Мреже за управљање ванредним ситуацијама, који је окупио 80 учесника.

У циљу јачања међуопштинске и прекограничне сарадње у области смањења ризика од катастрофа, одржан је састанак ЈЛС у сливу Дрине, на којем су, поред представника локалних самоуправа из Србије, учествовале и општине из Републике Српске и Црне Горе. Састанак је био усмерен на унапређење сарадње локалних самоуправа које деле заједничке ризике, размену искустава и јачање прекограничног повезивања у сливу Дрине.

Планирани резултат 4.2.: Подршка транспарентном и одрживом урбаном и просторном планирању

Током првих девет месеци 2026. године, одржан је састанак СКГО Мреже за урбанизам уз присуство преко 80 представника градова и општина. Конституисан је и Одбор за урбанизам, становање и изградњу којим у овом сазиву председава општина Власотинце. На седници је представљен Нацрт анализе правног оквира и праксе спровођења архитектонско урбанистичких конкурса.

Организована су три акредитована вебинара на тему „Савремено урбанистичко и просторно планирање", коју је похађало више од 90 представника из 31 града и општине. На обуци су представљени међународни и национални стратешки и правни оквир за урбанистичко планирање, и представљени су примери успешних концепата планирања примењивих у градовима у свету.

Процес пружања стручне помоћи за партиципацију приликом израде урбанистичких и просторних планова у осам градова и општина, који је започет 2025. године, настављен је и у 2026. години, док су већ три од осам ЈЛС које учествују у процесу усвојиле кандидоване планове.

Одржана је једна онлајн радионица, док је још једна у плану до краја 2026. године. Ова радионица је била посвећена последњој фази у поступку припреме плана, усвајању и објављивању, као и праћењу ефеката примене планова.

Као једна од активности из Акционог плана Националне архитектонске стратегије, израђена је Анализа правног оквира и праксе спровођења урбанистичко-архитектонских конкурса на нивоу ЈЛС. Осим што су прикупљени подаци о спроведеним урбанистичко-архитектонским конкурсима у ЈЛС у Србији упоследњих десет година, анализа је обухватила и резултате анкете у којој је учествовало више од 50 ЈЛС. Анализа указује на чињеницу да се постојећи инструменти изузетно ретко користе, а да разлози леже најчешће у непознавању правног оквира, кога чине Закон о јавним набавкама и Закон о планирању и изградњи, као и у недовољним капацитетима на локалном нивоу. Анализа отвара простор за деловање СКГО у наредном периоду нарочито на едукацији и јачању капацитета запослених у управама који спроводе набавке за услуге у области урбанистичког и архитектонског пројектовања.

Национални урбани форум одржан је 23. и 24. априла у Врању, у организацији Агенције за просторно планирање и урбанизам Републике Србије, МГСИ, Града Врања и СКГО, у партнерству са Канцеларијом резидентног координатора Уједињених нација у Србији, Програмом Уједињених нација за насеља – УН Хабитатом, Светском банком, Швајцарском организацијом за економску сарадњу и Немачком организацијом за међународну сарадњу (ГИЗ). Дводневни скуп окупио је више од 180 представника локалних самоуправа, државних органа и организација, академске заједнице, као и приватног и цивилног сектора, стварајући платформу за размену знања и искустава. У складу са темом Светског урбаног форума „Становање у свету: Безбедни и отпорни градови и заједнице", фокус овогодишњег Националног урбаног форума био је на питањима становања као кључном сегменту одрживог урбаног развоја. Током првог дана одржана је пленарна сесија посвећена актуелним темама и развоју стамбене политике у Републици Србији, као и европским и глобалним перспективама становања. Посебан сегмент програма чиниле су паралелне сесије које су обухватиле теме попут становања младих, међународне димензије урбаног развоја и улоге података у креирању стамбених политика.

Представник Сталне конференције градова и општина (СКГО) учествовао је као члан делегације Републике Србије на 13. Светском урбаном форуму (WUF13), одржаном од 17. до 22. маја 2026. године у Бакуу, Азербејџан, на позив Немачке развојне сарадње (ГИЗ), у оквиру пројекта „Resilient Cities in Serbia". Током форума учествовао је на пленарним седницама, тематским дијалозима, стручним панелима и пратећим догађајима посвећеним одрживом урбаном развоју, урбаној отпорности, становању, климатским променама, финансирању урбаних пројеката и локализацији Циљева одрживог развоја. Посебан значај имало је учешће у раду Регионалног кокуса за Источну Европу и Централну Азију (EECA Regional Caucus) који је одржаван свакодневно од 19. до 22. маја 2026. године и представљао је платформу за размену искустава, усаглашавање регионалних приоритета и повезивање представника националних и локалних власти, међународних организација, развојних банака, академске заједнице и цивилног друштва. Дискусије су биле усмерене на питања приступачног становања, урбане и климатске отпорности, планирања заснованог на подацима, унапређења сарадње између различитих нивоа власти, могућности финансирања урбаних пројеката и локализације Циљева одрживог развоја, као и на припрему регионалних доприноса завршном документу WUF13 – „Baku Call to Action". Учешће представника СКГО допринело је размени искустава са међународним партнерима и националним асоцијацијама локалних власти, јачању постојећих и успостављању нових контаката, као и идентификовању могућности за укључивање јединица локалне самоуправе из Србије у будуће међународне програме и пројекте.

Започето је спровођење пакета подршке за унапређење приступачности у граду Лесковцу. Пакет подршке подразумева низ активности, од обуке за запослене и заинтересоване стране о основама приступачности јавних објеката и услуга, израду локалног акционог плана за унапређење приступачности, анализу приступачности интернет странице града и анкетирање грађана Лесковца. У прва четири месеца спровођења пакета одржана је обука за запослене у градској управи, спроведена је анкета грађана и израђена анализа стања у области приступачности. Израђена је и анализа приступачности интернет странице са препорукама. У наставку спровођења пакета подршке биће израђен локални акциони план за унапређење приступачности, који ће обухватити следеће теме: приступачности јавних објеката и површина, приступачност јавног превоза, приступачност информација, комуникације и услуга.

У сарадњи са Заштитником грађана, по десети пут је спроведен конкурс за доделу награде за унапређење приступачности. Награде су додељене градској општини Врачар, граду

Нишу и општини Рача, док је признање додељено Граду Смедереву. Поводом јубилеја – десетогодишњице додељивања награде за приступачност у припреми је публикација као и промо филм који ће бити представљени крајем године на свечаности поводом доделе награда.

Представник СКГО је учествовао на регионалној конференцији „Уједињени за климу" коју је организовало Министарство заштите животне средине Албаније у партнерству са ГИЗ-ом. На конференцији која је обухватила највише представнике региона Западни Балкан у области заштите животне средине и климатских промена, било је речи о томе како се економије Западног Балкана припремају за адаптацију на климатске промене и како им у томе могу помоћи међународне институције. Наш регион је изузетно осетљив на климатске промене и потребно је прећи са стратегија на конкретне пројекте који би се одмах могли реализовати. Други дан скупа био је посвећен пројекту WB Адапт који се бави интеграцијом климатских аспеката у планове одрживе урбане мобилности. Представљен је регионални документ практичне политике у области одрживе урбане мобилности, а више речи било је и о директивама ЕУ у области транспорта, посебно ТЕН-Т мреже. У интерактивним сесијама говорило се о улози асоцијација локалних власти у промоцији планова одрживе урбане мобилности и сарадњи са ресорним министарствима на ту тему.

СКГО је активно учествовала и дала допринос у изради документа практичне политике у области одрживе урбане мобилности, који је усвојила скупштина NALAS у априлу 2026. године.

Представник СКГО активно је учествовао на регионалној конференцији „Од планирања до праксе: мобилност, јавни простори, глас грађана" у организацији мреже ЦИВИНЕТ Словенија – Хрватска – Југоисточна Европа, GIZ WB Адапт пројекта и других партнера. У оквиру конференције одржана је скупштина ЦИВИНЕТ мреже којој су претходили састанци управног и политичког одбора (9. јуна). На скупштини су усвојене смернице за деловање ЦИВИНЕТ мреже у наредном периоду. У оквиру конференције, која је окупила преко 100 учесника из региона, организоване су панел дискусије на различите теме, али је фокус био на учешћу грађана и њиховој спремности да промене навике у саобраћају. У оквиру једног панела, представљена су искуства СКГО у прикупљању ставова грађана приликом израде ПОУМ, као и СКГО Индекс партиципације у урбанистичком планирању. Други дан конференције био је посвећен академији урбане мобилности за климатски отпорне градове, која се спроводи у оквиру WБ Адапт пројекта.

СКГО Индекс партиципације, алат који је СКГО развила у циљу праћења нивоа учешћа грађана у процесу припреме и усвајања урбанистичких планова, предложен је као званични показатељ за праћење циља одрживог развоја 11.3.2. У сарадњи са Републичким заводом за статистику, упућен је предлог да се методологија за рачунање Индекса партиципације уврсти као званична методологија за праћење овог показатеља.

СКГО је, као један од координатора Европске недеље мобилности у Србији, у сарадњи са Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, организовала информативни вебинар на тему „Мобилност за све – међугенерацијска праведност". Уз подршку ГИЗ пројекта „Резилијентни градови у Србији" обезбеђен је промотивни материјал, који је достављен градовима и општинама регистрованим на сајту кампање. Ове године су Европску недељу мобилности обележиле 24 јединице локалне самоуправе, богатим програмима активности који су обухватили промотивне бициклистичке вожње, обуке за безбедну вожњу електричних тротинета, предавања о одрживим видовима кретања, анкетирање грађана о услугама мобилности, организоване међугенерацијске шетње и слично. Већи број догађаја организован је током Светског дана без аутомобила, 22. септембра.

Планирани резултат 4.3.: Развој система комуналних услуга и одрживог управљања енергијом

Полазећи од измена и допуна Закона о комуналним делатностима, којима је успостављен јаснији правни оквир за обављање ових делатности, израђене су Смернице за примену и припремљен општи модел одлуке као стандардизован оквир за локалне самоуправе. Поред формалног усклађивања локалних аката са законским решењима и пратећим подзаконским актима, основни циљ је да се подстакне уједначен методолошки приступ међу општинама и градовима, чиме се отвара простор за ефикаснију међуопштинску сарадњу, лакше праћење и поређење стања на регионалном и националном нивоу, те у крајњој линији подизање квалитета комуналних услуга за грађане и привреду. Овај модел је универзалног карактера и примењив је на било коју од 14 законом дефинисаних комуналних делатности — било да се локалном одлуком уређује само једна или више њих истовремено — при чему нуди стандардизоване основе у

сегментима где су законске измене биле најзначајније, док се специфичности и детаљна разрада препуштају јединицама локалне самоуправе у складу са њиховим конкретним потребама и капацитетима.

У области комуналних делатности припремљен је и Модел одлуке о управљању комуналним отпадом, који представља нормативну подршку јединицама локалне самоуправе у уређивању ове области и доприноси лакшој и уједначенијој примени релевантних прописа на локалном нивоу. Модел је усклађен са изменама и допунама Закона о комуналним делатностима и новим Законом о управљању отпадом, завршен је и усвојен на 1. седници Одбора за комуналне делатности и енергетику, након чега је стављен на располагање свим јединицама локалне самоуправе.

Завршена је припрема Методологије за одређивање цена комуналних услуга, која је разрађена кроз Предлог уредбе и пратећи Excel алат за њену примену. Методологија успоставља јединствен, транспарентан и проверљив оквир за утврђивање оправданих трошкова, њихову алокацију по комуналним делатностима, обрачун цена и процену њихове приступачности за кориснике, узимајући у обзир и ефекте предложених цена на квалитет и одрживост комуналних услуга. Excel алат омогућава стандардизован унос и обраду података, израчунавање процента корекције постојећих цена, проверу граница приступачности и утврђивање тарифних ставова, чиме се јединицама локалне самоуправе и вршиоцима комуналних делатности пружа поуздана основа за доношење и образлагање одлука о ценама.

СКГО је активно пружала подршку јединицама локалне самоуправе и јавним комуналним предузећима која су се суочавала са проблемима у вези са обрачуном и висином накнада за непосредно загађење, као и накнада за коришћење вода и испуштену воду. У том контексту, СКГО је комуницирала са надлежним институцијама, разматрала пријављене случајеве и пружала подршку у сагледавању могућности за решавање проблема. Кроз сарадњу са различитим ЈЛС и ЈКП, СКГО је прикупљала релевантну документацију и информације о последицама примене ових накнада, са циљем да се проблематика системски сагледа и да се надлежним органима укаже на изазове са којима се локалне самоуправе и јавна предузећа суочавају у пракси, посебно у погледу висине утврђених накнада, динамике доношења решења и финансијских последица за њихово пословање.

У оквиру активности усмерених на унапређење рада комуналне милиције, у Суботици је 11. маја одржан радни састанак начелника комуналних милиција, на којем је учествовало више од 30 представника јединица локалне самоуправе. Током састанка разматране су теме од значаја за унапређење рада комуналне милиције, са посебним освртом на дигитализацију рада, унапређење нормативног оквира и систем обука за нове припаднике. Састанак је омогућио размену искустава и дефинисање даљих активности у циљу јачања капацитета комуналне милиције.

У оквиру рада Сталне конференције градова и општина, 26. марта 2026. године одржан је 16. састанак Мреже енергетских менаџера и повереника за енергетску ефикасност. На састанку су представљене пилот-активности спроведене у општини Прибој у оквиру пројекта REHEATEAST, као и резултати детаљних енергетских прегледа тамошњих стамбених зграда, чиме су учесници упознати са практичним решењима за смањење потрошње топлотне енергије. Такође, представљена су искуства града Ниша у вези са расподелом трошкова топлотне енергије на нивоу појединачне зграде у циљу наплате даљинског грејања према потрошњи, након чега је вођена дискусија о тренутном стању и изазовима енергетског менаџмента на локалном нивоу.

У последњем извештајном периоду REHEATEAST пројекта, СКГО је завршила преостале техничке, стратешке и комуникационе активности, чиме је допринела остваривању специфичних циљева 2 и 3 и укупних резултата пројекта. У оквиру пилот-акције у Прибоју завршени су енергетски прегледи три вишепородична стамбена објекта, припремљени су Извештај о пилот-акцији, пратећи информативни материјал и препоруке за увођење обрачуна трошкова грејања према потрошњи, а одржана је и радионица са представницима локалне самоуправе, система даљинског грејања, стамбених заједница и стручне јавности. Резултати пилота, укључујући модел интегрисане обнове зграда, контроле потрошње и унапређења сарадње заинтересованих страна, представљени су кроз Мрежу енергетских менаџера СКГО, стручне и транснационалне скупове, чиме су створени услови за њихову примену у другим локалним самоуправама. СКГО је финализовала националне препоруке за унапређење политика у области даљинског грејања, дала допринос Заједничком дијалогу о јавним политикама и методологији за унапређење, припремила национални допринос Стратегији за преузимање резултата и унапређење политика и учествовала у успостављању мреже доносилаца одлука. Поред тога, спроведене су активности

информисања и комуникације, а представници СКГО и општине Прибој учествовали су на завршној конференцији пројекта у Печују 27. и 28. маја 2026. године, где су представљени резултати српског пилота и размењена искуства са партнерима из Дунавског региона.

Представници СКГО учествују у раду радних група и тела од значаја за заступање интереса локалних самоуправа у областима вода, комуналних делатности и енергетике. Током извештајног периода учествовали су у раду радних група за израду Акционог плана за реализацију Стратегије управљања водама за период 2027–2029. године, финализацију Нацрта новог закона о водама и израду Уредбе о методологији за одређивање цена комуналних услуга. Такође, СКГО има представнике у Одбору за праћење спровођења Вишегодишњег оперативног програма за животну средину и енергетику за период 2024–2027. Године.

У септембру је конституисан Одбор за комуналне делатности и енергетику СКГО у новом сазиву. На конститутивној седници, одржаној 24. септембра 2026. године, разговарано је о Моделу одлуке о управљању комуналним отпадом. Чланови Одбора разменили су искуства о изазовима у примени локалних решења и указали на потребу да се приликом њиховог дефинисања уваже специфичности различитих локалних средина. Посебна пажња посвећена је Методологији за одређивање цена комуналних услуга и потреба да се трошкови утврђују што правичније и реалније, уз уважавање могућности различитих категорија корисника. Разговарано је и о преласку са паушалног на обрачун према стварној потрошњи, који може допринети рационалнијем коришћењу ресурса, али и омогућити боље праћење остварених уштеда и ефеката инвестиција. У том контексту било је речи и о инвестицијама у енергетску ефикасност, могућностима за развој одрживих модела финансирања и значају јасног праћења потрошње, трошкова и уштеда.

СКГО је учествовала у раду Радне групе за израду Нацрта закона о превозу путника у друмском саобраћају. СКГО се у овој радној групи залагала за омогућавање међуопштинске сарадње у области пружања услуге градског и приградског превоза, како би се створили услови и отклониле препреке да већи број ЈЛС удруживањем успоставе недостајућу комуналну услугу на својој територији. Након вишемесечног рада радна група је припремила Нацрт закона који је упућен на јавну расправу, међутим, сугестије СКГО нису уважене.

СКГО учествује у спровођењу програма „Екоопштина", националног конкурса који под покровитељством Амбасаде Француске у Србији препознаје и награђује локалне самоуправе за допринос одрживом развоју и заштити животне средине. У оквиру Позива за 2026. годину, награђене су ЈЛС за постигнућа у управљању водама — Лесковац и Варварин, енергетској ефикасности — Нови Пазар и Свилајнац, и управљању отпадом — Пирот.

ТАЧКА 3.

ИЗВЕШТАЈ
НАДЗОРНОГ ОДБОРА СКГО

о материјално-финансијском пословању
за 2025. годину и првих 8 месеци 2026. године
са Предлогом одлуке

– ЗА УСВАЈАЊЕ –

**СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА -
САВЕЗ ГРАДОВА И ОПШТИНА СРБИЈЕ**

- **II електронска седница Надзорног одбора**
  Београд, 28. – 29. септембар 2026. године

СКГО

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА
САВЕЗ ГРАДОВА И ОПШТИНА СРБИЈЕ
ОРТ - 5725/26
08.10. 26
БЕОГРАД 20 год

**ИЗВЕШТАЈ
НАДЗОРНОГ ОДБОРА
СТАЛНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ГРАДОВА И ОПШТИНА – САВЕЗА ГРАДОВА И ОПШТИНА
СРБИЈЕ О МАТЕРИЈАЛНО ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ
ЗА ПЕРИОД 01.01.2025. - 31.12.2025. ГОДИНЕ и 01.01.2026. - 31.08.2026.
ГОДИНЕ**

Београд, 28.-29. септембар 2026. године

И З В Е Ш Т А Ј
НАДЗОРНОГ ОДБОРА СТАЛНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ГРАДОВА И ОПШТИНА - САВЕЗА ГРАДОВА И ОПШТИНА СРБИЈЕ
О МАТЕРИЈАЛНО - ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ
ЗА ПЕРИОД 01.01.2025. - 31.12.2025. ГОДИНЕ и 01.01.2026. - 31.08.2026. ГОДИНЕ

На Другој електронској седници Надзорног одбора Сталне конференције градова и општина - Савеза градова и општина Србије, одржаној у периоду од 28. до 29. септембра 2026. године, разматрана је реализација прихода и расхода СКГО за 2025. годину и првих 8 месеци 2026. године.

Одбор је констатовао следеће:

1. Материјално - финансијско пословање СКГО за 2025. годину, вођено је у складу са позитивним законским прописима што је констатовано Извештајем Надзорног одбора СКГО о материјално - финансијском пословању за 2025. годину, број ОРТ-2658/26 од 19. маја 2026. године, који је усвојен Одлуком Председништва СКГО о финансијском извештају СКГО за 2025. годину и распореду вишка прихода, број ОРТ-3261/26 од 09. јуна 2026. године.

2. Материјално-финансијско пословање СКГО за првих 8 месеци 2026. године је вођено у складу са позитивним законским прописима, а на основу финансијског плана СКГО за 2026. годину, донетог на Другој електронској седници Председништва СКГО, број ОРТ-3262/26 од 09. јуна 2026. године.

За првих 8 месеци 2026. године остварено је:

ПРИХОДИ	Планирано за 2026.годину	Извршено за 8 месеци 2026.	% извршења плана
Приходи за основну делатност	***199.000.000,00***	***122.916.347,00***	***61,77%***
Приходи намењени реализацији пројеката	***417.580.000,00***	***230.565.650,00***	***55,21%***
РАСХОДИ			
Расходи за основну делатност	***199.000.000,00***	***112.192.574,51***	***56,38%***
Трошкови материјала	4.700.000,00	1.747.953,84	37,19%
Трошкови бруто зарада, накнада зарада и остали лични расходи	151.800.000,00	89.306.868,85	58,83%
Трошкови производних услуга	14.400.000,00	8.079.655,11	56,11%
Трошкови амортизације	3.400.000,00	1.610.374,36	47,36%
Нематеријални трошкови	24.700.000,00	11.447.722,35	46,35%
Расходи по пројектима	***417.580.000,00***	***230.565.650,00***	***55,21%***

Председник
Надзорног одбора

Драган Павловић
Председник градске општине Пантелеј

На основу члана 9. став 8. тачка 8) Статута Сталне конференције градова и општина – Савеза градова и општина Србије бр. 788/1 од 7.12.2022. године – пречишћен текст, као и изложеног у тачкама 1. и 2. Извештаја Надзорног одбора о материјално – финансијском пословању СКГО за период од 01.01.2025. – 31.12.2025. године и 01.01.2026. – 31.08.2026. године, Скупштина СКГО на 54. редовном заседању, одржаном путем СКГО платформе за електронске седнице, у периоду од 16. новембра до 4. децембра 2026. године у Београду, доноси:

О Д Л У К У
О ПРИХВАТАЊУ И УСВАЈАЊУ
ИЗВЕШТАЈА НАДЗОРНОГ ОДБОРА СКГО
О МАТЕРИЈАЛНО-ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ
ЗА 2025. ГОДИНУ И ПРВИХ 8 МЕСЕЦИ 2026. ГОДИНЕ

1. Прихвата се Извештај Надзорног одбора о материјално-финансијском пословању Сталне конференције градова и општина – Савеза градова и општина Србије за 2025. годину, број ОРТ-2658/26 од 19. маја 2025. године, који је усвојен Одлуком Председништва СКГО о финансијском извештају СКГО за 2025. годину и распореду вишка прихода, број ОРТ-3261/26 од 9. јуна 2026. године.

2. Усваја се Извештај Надзорног одбора о материјално-финансијском пословању СКГО за првих 8 месеци 2026. године број ОРТ-5725/26 од 8. октобра 2026. године, а на основу финансијског плана СКГО за 2026. годину, донетог на Другој, електронској седници Председништва СКГО, број ОРТ-3262/26 од 9. јуна 2026. године.

3. Годишњи извештај за 2026. годину и Финансијски план за 2027. годину разматраће и усвојити Председништво СКГО у складу са својим статутарним правима и обавезама.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Материјално - финансијско пословање СКГО за 2025. годину вођено је у складу са позитивним законским прописима. У складу са Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица ("Сл. гласник РС", бр. 89/20) и прописима донетим на основу Закона о рачуноводству.

Укупни приходи за 12 месеци 2025. године, износили су 530.113.704,90 динара. Приходи за основну делатност износили су 179.749.577,74 динара (од чега су приходи од чланског доприноса износили 177.273.111,00 динара); приходи намењени реализацији пројеката износили су 350.364.127,16 динара.

Укупни расходи за 12 месеци 2025. године, износили су 490.087.367,23 динара. Расходи за основну делатност износили су 139.723.240,07 динара, а расходи намењени реализацији пројеката износили су 350.364.127,16 динара.

Вишак прихода над расходима у износу од 40.026.337,67 динара распоређено је за пословање у 2026. години.

Укупни приходи за првих 8 месеци 2026. године за основну делатност остварени су са 61,77% и износе 122.916.347,00 динара и односе се на приходе од чланарине и вршења услуга. Укупни приходи намењени реализацији пројеката за првих 8 месеци 2026. године остварени су са 55,21% и износе 230.565.650,00 динара.

Укупни расходи за основну делатност за првих 8 месеци 2026. године остварени су у износу од 112.192.574,51 динара.

Укупни расходи за првих 8 месеци 2026. године по пројектима остварени су у износу од 230.565.650,00 динара и алоцирани су искључиво по активностима које су предвиђене у пројектним уговорима.

Све исказане финансијске величине базиране су на веродостојној финансијској документацији која је предочена Надзорном одбору и која се налази у Служби за финансије СКГО.

Председник
Сталне конференције градова и општина -
- Савеза градова и општина Србије
др сци. мед. Горан Цветановић

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА

САВЕЗ ГРАДОВА И ОПШТИНА СРБИЈЕ

Македонска 22/VIII
11000 Београд, Србија

T: 011 3223 446
E: secretariat@skgo.org

www.skgo.org